

HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Personbeskatning i Skandinavia

Bacheloroppgave utført ved
Høgskolen Stord/Haugesund, utdanning

Av: Andreas Kvia
Akhililu Gebrat
Karl-Gunnar Severinsen

Dette arbeidet er gjennomført som ledd i bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon ved Høgskolen Stord/Haugesund og er godkjent som sådan. Godkjennelsen innebærer ikke at HSH innestår for metodene som er anvendt, resultatene som er fremkommet og konklusjoner og vurderinger i arbeidet.

Bacheloroppgavens tittel: Personbeskatning i Skandinavia

Andreas Kvia

Kandidat 1

(Sign)

Akhilu Gebrat

Kandidat 2

(Sign)

Karl-Gunnar Severinsen

Kandidat 18

(Sign)

Navn på veileder:

Halvor Sandvold

Gradering: *Offentlig.*

Forord

Vi er tre studenter som går tredje år på økonomi og administrasjon ved Høgskolen Stord/Haugesund våren 2016. Denne oppgaven er et ledd i fullføringen av vår bachelorgrad. Da vi har valgt studiespesialisering innen regnskap, valgte vi å skrive oppgaven rundt temaet personbeskatning i Skandinavia.

Å jobbe med tre forskjellige lovverk på tre ulike språk, har vært både krevende og lærerikt. Ettersom skatt er et tema som er i konstant endring, synes vi det har vært spennende å sette seg enda grundigere inn de gjeldende reglene.

Vi vil benytte anledningen til å rette en stor takk til vår veileder Halvor Sandvold for hans gode veiledning og konstruktive tilbakemeldinger underveis.

Andreas Kvia

Akhililu Gebrat

Karl-Gunnar Severinsen

Haugesund, 10. mai 2016

Sammendrag

I vår bacheloroppgave har vi valgt å sammenligne personbeskatningen i de skandinaviske landene.

Vi har delt oppgaven inn i seks kapitler, der vi innledningsvis redegjør for bakgrunnen for at vi har valgt å sammenligne beskatningen i de tre landene, hvilke avgrensninger vi har foretatt og hvilken problemstilling vi vil ta utgangspunkt i.

I kapittel 2 redegjør vi for samfunnsvitenskapelig metode, og hvilken metode vi har valgt å ta utgangspunkt i for å få belyst forskjellene i beskatningen i Norge, Sverige og Danmark.

I kapittel 3 og 4 redegjør vi for grunnprinsippene i beskatningen i de tre landene, og ser nærmere på hvilke skatteregler som er gjeldene i hvert av landene. Videre har vi ved hjelp av casestudier analysert forskjellen i beskatningen for ulike personlige skattytere.

Avslutningsvis har vi i kapittel 6 foretatt en oppsummering hvor vi konkluderer med om det er riktig at personbeskatningen i våre naboland er høyere enn i Norge, som vi tok utgangspunkt i vår problemstilling.

Innholdsfortegnelse

Forord	i
Sammendrag	ii
1. Innledning.....	1
1.1 Bakgrunn for valg av oppgave	1
1.2 Avgrensning av oppgaven	1
1.3 Presentasjon av problemstilling.....	1
2. Metode	2
2.1 Hva er metode.....	2
2.2 Kvantitativ metode.....	2
2.3 Kvalitativ metode	3
2.4 Metodevalg	3
2.5 Kildekritikk.....	4
3. Grunnprinsippene i den direkte beskatningen i de skandinaviske land	5
3.1 Norge	5
3.2 Sverige	6
3.3 Danmark	7
3.4 Oppsummering.....	8
4. Hovedregler om skattepliktig inntekt i de skandinaviske land.	9
4.1 Norge	9
4.1.1 Skattlegging av personlige skattytere	9
Skatt på alminnelig inntekt	9
Kapitalinntekt	9
Trygdeavgift.....	10
Trinnskatt	10
4.1.2 Fradragsberettigede utgifter.....	11
Minstefradrag.....	11

Personfradrag.....	12
Særskilt skattefradrag for pensjonister.....	12
4.1.3 Formuesskatt.....	12
4.2 Sverige.....	13
4.2.1 Skattlegging av personlige skattytere.....	13
«Tjänst»-inntekter.....	13
Kapitalinntekter.....	14
Toppskatt.....	14
4.2.2 Fradragsberettigede utgifter.....	14
Grunnfradrag.....	15
Jobbskattefradrag.....	15
4.2.3 Formuesskatt.....	16
4.3 Danmark.....	17
4.3.1 Skattlegging av personlige skattytere.....	17
Bunnskatt.....	17
Toppskatt.....	17
Trygdeavgift.....	18
Kommunal inntektsskatt.....	18
Arbeidsmarkedsbidrag.....	18
Skattetak.....	18
4.3.2 Fradragsberettigede utgifter.....	19
Arbeidsfradrag.....	19
Personfradrag.....	19
Negativ kapitalinntekt.....	19
Frdrag for «grøn check».....	19
Frdrag for kostnader.....	19

4.3.3 Formueskatt	20
5. Analyse av inntekts- og formuesbeskatningen i de skandinaviske land	21
5.1 Presentasjon av casedata og skatteberegningene.....	21
5.1.1 Familien Olsen	21
Beregning av skatt i Norge	22
Beregning av skatt i Sverige	24
Beregning av skatt i Danmark	27
5.1.2 Pensjonisten Per Person.....	29
Beregning av skatt i Norge	29
Beregning av skatt i Sverige	30
Beregning av skatt i Danmark	31
5.1.3 Administrerende direktør Sand.....	31
Beregning av skatt i Norge	32
Beregning av skatt i Sverige	33
Beregning av skatt i Danmark	34
5.2 Ulikheter i skattene?	35
6. Konklusjon	37
6.1 Mulige feilkilder i oppgaven.....	37
Litteraturliste.....	38
Vedlegg 1.....	I
Vedlegg 2.....	V
Vedlegg 3.....	VIII

1. Innledning

1.1 Bakgrunn for valg av oppgave

Man har de senere årene med jevne mellomrom hørt gjennom forskjellige medier at våre naboland Sverige og Danmark har hatt høyere skattetrykk enn Norge, inntil 2014 da Sveriges skattetrykk ble lavere enn Norges (Dagbladet, 2014). Ved nærmere undersøkelse har det imidlertid vist seg at dette i stor grad gjelder de totale skatteinntektene knyttet opp mot landenes brutto nasjonalprodukt (BNP), og ofte forteller dette lite om det reelle personbeskatningsnivået i hvert av landene. I denne forbindelse syntes vi det kunne være interessant å se hvorvidt mediernes påstander er riktige ved å sammenligne skattenivåene i de tre landene ved hjelp av casestudier.

1.2 Avgrensning av oppgaven

Ettersom temaet inntektsskatt har et stort omfang, vil vi begrense oppgaven til kun å gjelde inntekt- og formueskatt for personlige skattytere. Dette betyr at vi ikke kommer til å gå nærmere inn på beskatning av næringsvirksomhet i de tre landene.

1.3 Presentasjon av problemstilling

Vår problemstilling er som følger:

I de senere år er det kommet flere påstander om at personbeskatningen i våre naboland Sverige og Danmark har et høyere skattenivå enn i Norge.

Er det riktig at personlige skattytere i Sverige og Danmark beskattes høyere enn i Norge? Er landenes skattetrykk også reflektert i personbeskatningen?

2. Metode

2.1 Hva er metode

I vårt arbeid med å hente inn nødvendig informasjon for å besvare spørsmålene i vår problemstilling, må vi bruke en bestemt metode. Metode kommer av det greske *methodos*, som betyr å følge en bestemt vei mot et mål. Ifølge Johannesen et. al (2011, s. 33) dreier denne veien seg om hvordan vi skal gå frem for å finne denne informasjonen, og ikke minst hvordan vi skal analysere og tolke informasjonen etter at den er funnet.

Videre skriver Johannesen et. al (2011) at metodelære blant annet dreier seg om hvordan vi kan undersøke om våre egne antakelser er i overensstemmelse med virkeligheten eller ikke. Dette innebærer at det må stilles strengere krav til «bevisbyrden», enn det en normalt ville gjort i hverdagslivet, før man kan trekke en konklusjon.

Det finnes to ulike tilnærminger å velge mellom, når vi skal følge vår vei mot målet. Disse er *kvantitativ* eller *kvalitativ* metode. Begge disse metodetilnærmingene beskriver egenskaper og kvaliteter av det vi ønsker å undersøke, men hver på sine forskjellige måter.

2.2 Kvantitativ metode

Ifølge Johannesen et. al (2011, s. 417) kommer kvantitativ metode for innhenting av data fra ordet kvantitet, som betyr mengde. Det vil si at man ved kvantitativ metode i hovedsak ønsker å hente inn informasjon fra mange personer. Kvantitative data innsamles med et særpreg, der høy grad av struktur og liten fleksibilitet er klare kjennetegn.

Ved datainnsamling i denne metoden benyttes oftest spørreskjema, i ulike formater. Skjemaene lages forut for datainnsamlingen og kan ikke endres i ettertid. Kvantitativ metode med spørreundersøkelse vil da være nyttig å bruke dersom man ønsker å få et bredt bilde av hva folk ønsker, for å nå en størst mulig brukergruppe. Et resultat av at dataene ikke kan endres etter innsamlingen er at man sitter igjen med hard data. Eksempelvis en persons kjønn, alder eller inntekt.

Uten mulighet til å endre dataene kan vise seg som et problem ved bruk av kvantitativ metode, da det gir en begrensning ved at man ikke oppnår noe dybde utover de stilte spørsmålene. Ledende spørsmål kan for eksempel føre til at man oppnår uønskede resultater.

2.3 Kvalitativ metode

Kvalitativ metode er en metode hvor forskeren bruker få informanter for å få mye informasjon. Dette innebærer at metoden ikke dreier seg om hvor mye informasjon som innhentes, men om hvor konkret og troverdig den er. *Kvalitativ* betyr beskaffenhet og viser til egenskaper ved fenomener (Johannessen et. al, 2011, s. 417). Sammenlignet med kvantitativ metode, kjennetegnes den kvalitative metoden ved at det er høy grad av åpenhet og fleksibilitet ved innsamlingen av informasjon. Dette innebærer at metoden passer bedre til forskning rundt viktige (personlige) temaer.

Ved å benytte seg av kvalitativ metode går man altså mer i dybden og får mer helhetsforståelse enn ved bruk av kvantitative metoder. Ifølge Johannessen et. al (2011, s. 423) skal man imidlertid være forsiktig med å garantere fylldige beskrivelser. Dette vil ofte være avhengig av hvordan dataene analyseres og tolkes i ettertid.

2.4 Metodevalg

Opgavens tema rundt inntektsskatt vil i stor grad være knyttet til juridiske regler. Av denne grunn vil det dermed være lite hensiktsmessig å foreta intervjuer og spørreundersøkelser, da det lett vil kunne gi misvisende informasjon dersom man spør etter personers meninger rundt et juridisk hjemlet tema.

I stedet vil oppgaven bestå av en caseanalyse, der teori og fiktive eksempler vil være en sentral del av oppgaven. Oppgaven kommer dermed til å ha en kvalitativ tilnærming.

Teori er et foretrukket utgangspunkt i en casestudie. Dette henger sammen med at casestudier generelt sett er eksplorative, der teori hjelper forskeren å spesifisere hva som studeres. På den andre siden kan en også ha beskrivende casestudier, der teorien vil kunne bidra til fullstendige og hensiktsmessige beskrivelser.

2.5 Kildekritikk

I oppgaven vår vil internett være en viktig kilde for informasjonsinnhenting, i tillegg til relevant faglitteratur. Vi ser på dette som den sikreste måten å kunne skaffe til veie de nyeste oppdaterte skattesatsene og reglene. I denne sammenhengen vil det være viktig å ta hensyn til hvor oppdaterte kildene er, ettersom skatteregler og –satser ofte endres fra år til år.

Da vi ønsker å få mest mulig troverdige data som grunnlagsmateriale, må vi sjekke at opplysningene kommer fra pålitelige kilder. I hovedsak vil kilder knyttet til offentlige instanser i de aktuelle landene være mest hensiktsmessig å bruke, da disse som regel er oppdatert med gjeldende regler til enhver tid.

3. Grunnprinsippene i den direkte beskatningen i de skandinaviske land

3.1 Norge

Det norske skattesystemet ble innført etter at Norge hadde fått selvstendighet fra Sverige i 1814. Siden den gang har systemet utviklet seg til å være effektivt og progressivt. Skatt er pengeytelser som staten krever fra forskjellige skattesubjekter, uten at den enkelte skattyter kan kreve en direkte motytelse. Skatter og avgifter utgjør i dag 42,5 % av BNP i Norge. Den norske velferdsordningen bidrar med ulike goder og muligheter til innbyggere, og dette koster penger. Derfor må alle betale skatt og avgift for å finansiere de ulike velferdsordningene. Det er staten, fylkeskommuner og kommuner som har ansvar for styring og forvaltning av skatten, det vil si alt fra å samle inn og fordele skatten til de forskjellige kommunene.

Vi skiller mellom direkte og indirekte skatt. Direkte skatt er skatt på inntekt og formue, mens indirekte skatt er avgifter på kjøp av gjenstander og tjenester. Eiendomsskatt, formueskatt til stat og kommune, inntektsskatt til staten, fylket og kommunen, samt årsavgift på biler er noen eksempler på direkte skatt. Det er skatteloven, ligningsloven og skattebetalingsloven som regulerer den direkte beskatningen. Eksempler på indirekte skatt er særavgiften på biler, særavgiftene på alkohol og tobakk, særavgiftene på utvisning av olje og merverdiavgift.

Det er stortinget som bestemmer hvor mye skatt vi må betale. Den norske skattemodellen ilegger høyere skatt for de med høye inntekter enn de med lave inntekter, jf. evneprinsippet. Dette kan bidra til inntektsutjevning og en mer rettferdig fordeling av ressursene i samfunnet.

Vi har to typer skatt i Norge, inntektsskatt og formueskatt. Grunnlaget for inntektsskatten er lønnsinntekter, pensjoner, trygdeinntekter, næringsinntekter og kapitalinntekter.

Grunnlaget for formueskatten er nettoverdien av våre eiendeler, som for eksempel bolig, bil, fritidsbolig og lignende. Formueskatt betales til den kommunen hvor eiendelene er plassert, dette kalles stedbunden beskatning.

Satsen på inntektsskatt er i 2016 på 25%, der skatten er fordelt på 10,55% i fellesskatt til staten, 11,8% i kommuneskatt og 2,65% i fylkesskatt (Smarte penger, 2016). Dette er en nedgang i skattenivået fra 2015, som var på 27%. Skattesatsen på formue er 0,85%.

Ifølge skattelovens §2-1 har «enhver person som bosatt i riket har plikt til å betale skatt».

Den norske staten har sine største skatteinntekter fra alminnelig inntekt og merverdiavgift. Alle som er bosatt i riket er i utgangspunktet skattepliktig til landet, men noen personer og institusjoner har delvis eller full skattefrihet etter sktl. § 2-30. Personer og institusjoner som er fritatt fra skatt er kongefamilien, stat og kommune, selskaper og innretninger som ikke har erverv som formål, universiteter og skoler og en rekke offentlige, halvoffentlige og religiøse institusjoner.

Opp gjennom årene har vi hatt flere skattereformer, den største reformen var i 1992 og den siste reformen var i årene 2004-2006. Hensikten med reformene var at skattereglene ikke skulle påvirke ressursbruken i samfunnet i for stor grad. Skattesystemet i Norge tar i tillegg til *evneprinsippet* hensyn til tre grunnprinsipper: Det første prinsippet er *nøytralitetsprinsippet*, som går ut på at det skal legges samme skattesats på de forskjellige typer kapital, og det skal ikke legges vekt på hvilke investeringsform kapitalen skal benyttes til. Eksempel på *nøytralitetsprinsippet* er at det skal være samme sats på aksjeutbytte og skatt på rente av bankinnskudd. Det andre prinsippet er *symmetriprinsippet*. Dette prinsippet dreier seg om at inntekter og kostnader skal behandles på samme måte. Når inntekten skattlegges må kostnader være fradragsberettigede. Det tredje prinsippet er *kontinuitetsprinsippet* som går ut på at arvemottakeren skal få det samme skattemessige nivået som arvegiveren. (Fallan, 2015).

3.2 Sverige

På tilsvarende måte som i Norge betaler man også i Sverige skatt for å kunne finansiere velferdsgodene. Staten kan på denne måten gi alle innbyggerne den samme sjansen til å ha et trygt og godt liv i Sverige. Dette innebærer at en stor del av Sveriges kostnader til blant annet sykehjelp, barneomsorg, sosialtjenester og eldreomsorg dekkes via skatteinntekter.

60% av Sveriges totale skatteinntekter i 2014 kom ifølge Nannesson (2015) fra skatt på arbeid, fordelt mellom direkte og indirekte skatter. Alle som arbeider må betale skatt av lønnen sin, kalt kommunal inntektsskatt (kommunalskatt). Høytlønnede må også betale statlig inntektsskatt, jf. *Inkomstskattelagen* (IL) kap. 1 §§ 3 og 4, samt kap. 65 § 5. Disse skattene er direkte skatter.

I Sverige er skattesystemet bygget opp slik at man betaler skatt etter én av to grunnprinsipper: *Nytteprinsippet* og *evneprinsippet*. Nytteprinsippet innebærer at skatt betales av en hypotetisk allmenn nytte av inntekter og formue, mens *evneprinsippet* baserer seg på at skattepliktige betaler skatt etter betalingsevne.

Kommunalskattesatsen varierer stort fra kommune til kommune og inkluderer skatt til kommunene og skatt til landstinget. I 2016 er kommunalskattesatsen oppgitt å være på 32,1% i gjennomsnitt på landsbasis (SCB, 2015). Kommunalskatten er ifølge Carlgren (2016) proporsjonel og har siden midten av 1980-tallet kun blitt betalt av fysiske personer. Sverige opplevde på 1960- og 70-tallet en kraftig vekst i kommunalskatten som nesten doblet seg fra 14,63% i 1960 til 29,09% i 1980. Også i årene etter 1980 har tendensen vært en stigende skattesats, noe som er reflektert i dagens gjennomsnittlige skattesats på 32,1%. I år 2000 var det riktignok en liten nedgang som følge av at kirkeskatten ble skilt ut, men skatten i 2016 er likevel 1,72% høyere enn i 2000.

3.3 Danmark

I 2015 ble det totalt betalt omtrent 950 milliarder danske kroner i toll, avgifter og skatt (SKAT, u.å.). Av de nordiske landene regnes Danmark for å være det landet hvor skattyterne betaler mest skatt, med et skattetrykk i 2015 på 46,7 % av bruttonasjonalprodukt. I samme år utgjorde personskatten 21,8% av bruttonasjonalproduktet (Skatteministeriet, 2015).

Danmark benytter også et progressivt skattesystem. Man betaler toppskatt av den delen av inntekten som overstiger grensen for toppskatt, og har kun ett innslagspunkt for toppskatt (SKAT, u.å.). Med et slikt skattesystem er det meningen at de rike skal betale mest skatt, da det er de som har de beste forutsetningene. I 1983 ble det innført arbeidsmarkedsbidrag og deler av personskatt til staten gikk gradvis over til en større sats for arbeidsmarkedsbidrag.

Kommunene i Danmark mottar kommuneskatt, hvor satsen bestemmes av den enkelte kommunen. Dermed varierer skattesatsen etter hvilken kommune man bor i (Norden, u.å.). I 2007 ble det ifølge Skatteministeriet (2015) gjort en endring i fordelingen av skatt til kommunene og staten, hvor det ble slutt på fylker og fylkesskatten ble opphevet. Etter opphevelsen ble det innført et helse bidrag til staten på 8%, mens det resterende av fylkesskatten førte til økt kommuneskatt. Danskene har også en kirkeskatt som varierer etter

hvilken kommune man bor i. Denne skatten betales kun for de som er medlem av folkekirken (Norden, u.å.).

Et sentralt prinsipp i dansk skatt er realisasjonsprinsippet, som innebærer at gevinster og tap skal være realisert før de beskattes.

Lagerprinsippet kan benyttes i stedet for realisasjonsprinsippet, og etter dette prinsippet kan man resultatføre for eksempel endringer i aksjekurser ved slutten av året, selv om disse ikke er realiserte. Dersom man har valgt å benytte seg av lagerprinsippet, må skatteministeriet godkjenne en eventuell overgang til realisasjonsprinsippet (Anpartsbasen, u.å.).

Inntektsskatt etter statsskatteloven tar utgangspunkt i *nettoinntkomstprinsippet*. Prinsippet innebærer at man regner skattepliktig inntekt på grunnlag av nettoinntekten. Med utgangspunkt i bruttoinntekten trekker en fra fradragberettigede utgifter, og kommer frem til en skattepliktig nettoinntekt (SKAT, 2016).

Globalinntektsprinsippet er ifølge SKAT (2016) også sentralt for den direkte beskatningen. Prinsippet innebærer at dersom en skatteyter er fullt skattepliktig til Danmark, har det ingen betydning om deler av inntekten kommer fra andre land, ettersom skatteyteren uansett skal skattlegges for alle sine inntekter til Danmark.

Danmark benytter seg i likhet med Norge og Sverige av evneprinsippet, ettersom de bruker et progressivt skattesystem. Evneprinsippet innebærer at skatten til skatteyterne som tjener mest, beregnes med en høyere skattesats enn dem som tjener mindre som følge av toppskatt.

3.4 Oppsummering

Alle landene benytter seg av evneprinsippet i form av toppskatt. Det kommer av et progressivt skattesystem, hvor de som tjener mest, skattlegges med høyest skattesats.

I Norge har man en fast inntektsskatt på 25 %, som fordeler seg på fellesskatt til staten,

kommuneskatt, og fylkesskatt. I Sverige og Danmark varierer derimot

kommunalskattesatsen mellom de ulike kommunene, slik at skatten bestemmes etter hvor man bor og jobber.

4. Hovedregler om skattepliktig inntekt i de skandinaviske land.

Vi skal nå se nærmere på personbeskatningen i de tre skandinaviske landene. Dette kapittelet vil i stor grad være basert på de forskjellige lands egne lovverk knyttet til inntektsskatt, og vil av denne grunn ha en juridisk tilnærming

4.1 Norge

4.1.1 Skattlegging av personlige skattytere

Skatt på alminnelig inntekt

Som skattepliktig inntekt i Norge anses ifølge sktl. §5-1.1 enhver fordel vunnet ved arbeid, kapital eller virksomhet eller pensjon, føderåd og livrente. Skattesatsen for alminnelig inntekt ble i 2016 redusert fra 27 % til 25 %.

Ved beregning av inntektsskatt er det to sentrale beregningsgrunnlag; *personinntekt* og *alminnelig inntekt*. Personinntekt er grunnlaget for å beregne bruttoskatt som innebærer trygdeavgift og trinnskatt. Dette beregningsgrunnlaget kommer fra inntekt som tjenes ved personlig utført arbeid i form av lønn, naturalytelser, pensjoner og trygdeytelser. Det andre beregningsgrunnlaget er utgangspunktet for beregning av nettoskatt. Man kommer frem til alminnelig inntekt ved å beregne bruttoinntekten og deretter trekke fra alle fradragsberettigede utgifter. Nettoskatten av alminnelig inntekt er i dag som tidligere nevnt 25 %.

Kapitalinntekt

Kapitalinntekt omfatter for eksempel renter som er opptjent gjennom banksparing. Utbytte fra aksjer og valutagevinster samt utleieinntekter kan være andre eksempler på kapitalinntekt. Også salg av eiendel som resulterer i gevinst betraktes som kapitalinntekt, og skal skattlegges. Kapitalinntekt inngår i alminnelig inntekt og skal dermed skattlegges med 25 %

Forenklet sett kan man sette opp beregningen av alminnelig inntekt på følgende måte:

Lønnsinntekt
+ Naturalytelser
= Personinntekt (beregningsgrunnlag for bruttoskatt)
+ Kapitalinntekt
= Bruttoinntekt
- Fradragsberettigede utgifter
= Alminnelig inntekt
- (Eventuelle) særfradrag
- Personfradrag (for personlige skatteyttere)
= Skattepliktig alminnelig inntekt (beregningsgrunnlag for nettoskatt)

Trygdeavgift

Trygdeavgiften går i sin helhet til folketrygden. Alle som har inntekt må bidra til folketrygden, men personer som har en inntekt mindre enn 49 650 kroner per år slipper å betale trygdeavgift. Dette er en slags forsikring når folk mister jobbene sine eller ikke kan jobbe lenger. De kan da få støtte fra staten til å klare seg i livet.

Folketrygdlovens § 23-3 sier at trygdeavgiften fastsettes i prosent av personinntekt etter skattelovens § 12-2 og oppgir tre satser for trygdeavgift: lav sats som er på 5.1%, mellomtsats 8,2% og høy sats 11,4%. Personer som betaler lav sats er pensjonister, mottar livrenter og personinntekt for skatteyttere som er under 17 år og over 69 år. Mellomsats er den vanligste satsen for lønnstakere i Norge og betales av lønnsinntekt etter sktl. § 12-2, arbeidsavklaringspenger etter folketrygdloven og arbeids godtgjørelse til deltakere i ANS og KS. Høy sats betales av personinntekt fra enkeltpersonforetak. Denne satsen er ikke aktuell i vår oppgave, siden det er personlig inntektskatt som er fokuset.

Trinnskatt

I 2016 har regjeringen erstattet toppskatt med trinnskatt. Trinnskatt gjelder for dem som har høy inntekt. Trinnskatt har tatt utgangspunkt i toppskatt (fram til 2015), hvor man har tilført ytterligere to innslagspunkt. Grunnen til endringen er reduksjonen i skattesatsen på alminnelig inntekt fra 27 % til 25 %. Når staten kutter skattesatser, taper de inntekt, og en har derfor innført trinnskatt for å begrense tapet. Innslagspunktet for trinnskatten er lavere

enn innslagspunktet for toppskatt. Formålet med trinnskatt er å dempe forskjellen mellom høy og lav inntektsgrupper. De som har inntekt lavere enn 159 800 kroner per år slipper å betale trinnskatt. Trinnskatt innebærer fire trinn, hvor trinn 1 omfatter inntektsgrupper mellom 159 800 og 224 900 kroner, der satsen er på 0,44 %. Trinn 2 omfatter inntektsgrupper mellom 224 990 og 565 400 kroner, der satsen er på 1,7 %. I trinn 3 finner vi inntektsgrupper mellom 565 400 og 909 500 kroner, der satsen er på 10,7 %. I trinn 4 finner vi inntektsgruppen for de som tjener over 909 500 kroner, der satsen er på 13,7 %.

Figur 1 viser en enkel oversikt over de forskjellige stegene i skatteberegningen:

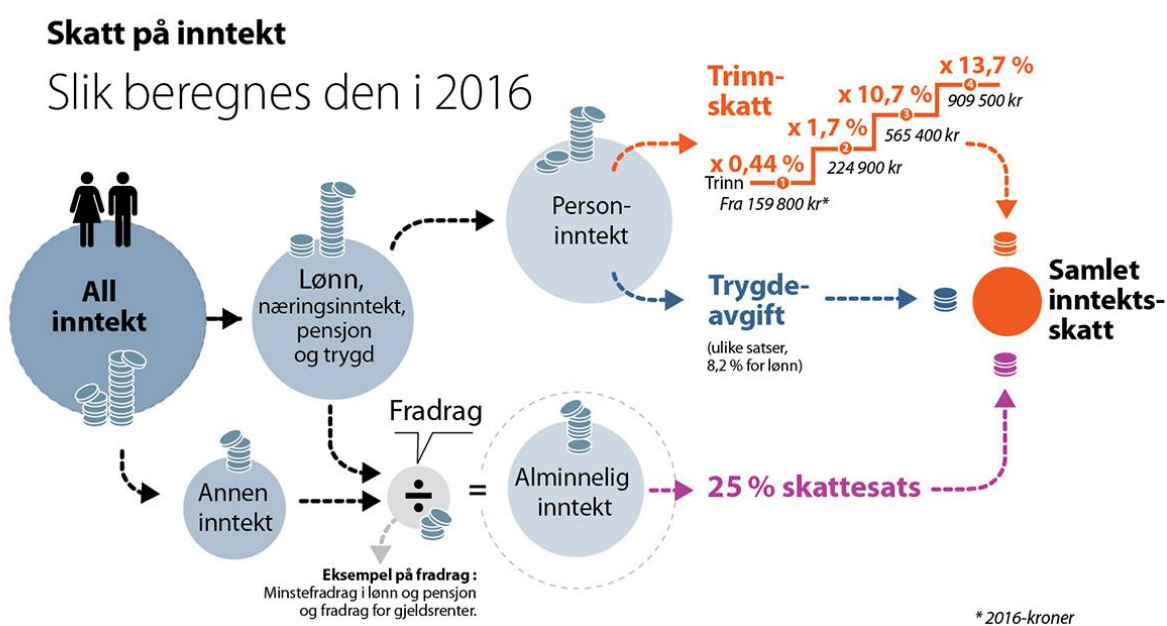

Fig. 1 (Statsbudsjettet, 2016).

4.1.2 Fradragsberettigede utgifter

Det norske skattesystemet har ulike bunnfradrag, der de vanligste er minstefradraget og personfradraget. Bunnfradragene trekkes som tidligere nevnt fra bruttoinntekten og dette bidrar til en reduksjon i skattegrunnlaget.

Minstefradrag

Alle som mottar lønn eller pensjon får minstefradrag, jf. sktl. § 6-31. Minstefradrag skal dekke kostnader man har i forbindelse med inntektservervet. Det er et standardfradrag som gis uansett om man har utgifter eller ikke. Satsen er gitt i SKV-16 § 6-1 til maksimalt 43 % for

lønnsinntekt og 29 % for pensjonsinntekt. Minstefradraget reguleres hvert år. For eksempel har øvre grense på minstedraget i lønnsinntekt økt fra kr 89 050 i 2015 til kr 91 450 i 2016, og øvre grense på minstefradraget i pensjonsinntekt har økt fra kr 72 200 til kr 73 600 i 2016. Nedre grense for lønnsinntekt er på kr 31 800 og for pensjonsinntekt er på kr 4000.

Personfradrag

Det andre bunnfradraget er personfradraget som er avhengig av om en lignes i skatteklasser 1 eller skatteklasser 2 jf. sktl. § 15-4. Dette fradraget gis til alle personlige skattytere. Det er kun de som er bosatt i Norge som har krav på personfradrag. Enslige forsørgere, ektefeller som lignes hver for seg og ektefeller som krever særskilt ligning skal ha personfradrag i klasse 1. Klasse 2 omfatter følgende grupper: ektefeller som lignes under ett for begge samlede formue og inntekt, partnere i registrerte partnerskap som lignes under ett, og meldepliktige samboere etter sktl. 2-16 som lignes under ett. Satsen på personfradraget i klasse 1 er i 2016 på kr 51 750, dette er økning på 2,7 prosent fra 2015. Satsen i klasse 2 er på kr 76 250, også en økning på 2,7 prosent fra 2015.

Særskilt skattefradrag for pensjonister

Personer som mottar pensjonsinntekt har etter sktl. § 16-1 første ledd rett på fradrag i inntektsskatten og trygdeavgiften. Det gis et fradrag inntil kr 29 980, jf. SKV-16 § 6-5.

Fradraget skal jf. sktl. § 16-1 tredje ledd imidlertid trappes ned når skattyters samlede pensjonsinntekt etter sktl. § 12-2 overstiger de beløpsgrensene gitt i SKV-16 § 6-5. Dette innebærer at når pensjonsinntekt overstiger trinn 1 lik kr 184 800 skal fradraget reduseres med 15,3% inntil en pensjonsinntekt på kr 278 950. Fradraget reduseres med 6% når pensjonsinntekt overstiger trinn 2 lik kr 278 950. Fradraget kan også reduseres etter betingelsene gitt i § 16-1 annet ledd. a) Tilsvarende pensjonsgraden. b) Tilsvarende prosentvis reduksjon i AFP. c) Tilsvarende antall måneder skattyter har mottatt pensjon.

4.1.3 Formuesskatt

I Norge skal det betales formuesskatt til kommune og stat. Grunnlaget for formuesskatt er skattepliktig formue, jf. sktl. § 4-1. Formuesskatt beregnes av skattepliktigs eiendeler, fratrukket gjeld. Eiendeler som ikke medregnes ved beregning av formuesskatt finner man opplistet i sktl. § 4-2. Satsene på formuesskatt er i SKV-16 §§ 2-1 og 2-3 henholdsvis satt til 0,7% til kommunen og 0,15% til staten, samlet sett blir den 0,85%.

Skattytere pålegges formuesskatt av formue som overstiger kr 1 400 000, jf. SKV-16 § 2-1.

For ektefeller som lignedes sammen, må formuen overstige kr 2 800 000, før det skal beregnes formuesskatt. Når formuesskatt beregnes, skal formuesobjektene verdsettes til markedsverdi, med noen få unntak.

Boliger og fritidseiendom skal vurderes ut fra ligningsverdien, beregnet etter bestemmelsen i sktl. § 4-10.2. For primærbolig er dette normalt 25% av boligens omsetningsverdi.

Formuesberegning av bil skjer ved at bilens listepriis reduseres med de satser gitt i TAKS-14 § 1-1-3. Veteranbiler (eldre enn 30 år) skal for øvrig vurderes til antatt salgsverdi.

4.2 Sverige

4.2.1 Skattlegging av personlige skattytere

De grunnleggende bestemmelsene om hvem som skal betale inntektsskatt finner vi i *Inkomstskattelagen* (IL) (1999). En skiller her mellom fysiske og juridiske personer, og lovens kap. 1 § 3 bestemmer hvilke skatter de er pliktet til å betale. Da vår oppgave dreier seg om personbeskatning vil vi se bort fra de regler som omhandler juridiske personer.

Som nevnt ovenfor er fysiske personer pliktet å betale skatt etter IL kap. 1 § 3. Her omhandler 1. ledd skatt på inntekt fra tjenester og 2. ledd omhandler skatt på kapitalinntekt. Skatt på tjenester skal generelt sett betales til bostedskommunen, men også til staten under visse omstendigheter. Kapitalinntekt skal kun skattes til staten.

«Tjänst»-inntekter

Inntektsgruppen «*tjänst*» kan sammenlignes med inntekt opptjent i tjeneste. Dette innebærer at denne inntektsgruppen omfatter hovedreglene om skattepliktig inntekt for personer. «*Tjänst*»-inntekter inkluderer lønn, pensjoner og fordeler vunnet ved arbeid, jf. IL kap. 11 § 1, med mindre annet er oppgitt i dette kapittelet eller kap. 8. *Inkomstskattelagens* kap. 8 lister en rekke skattefrie inntekter. Disse inkluderer blant annet; arv og gaver, jf. § 2, gevinster i svenske lotterier, jf. § 3 og barnebidrag o.l. jf. § 9. Altså er disse type inntekter skattefrie.

Fysiske personer skal betale kommunal inntektsskatt etter de satser som er gjeldene for bostedskommunen, jf. IL kap. 65 § 3. Ettersom Sverige har en variert kommunalskatt, legger vi gjennomsnittssatsen på 32,1 % til grunn.

Kapitalinntekter

I Sverige beregnes alle kapitalinntekter og –utgifter for seg selv. Kapital er omtalt som en egen inntektsgruppe i IL. Ved beregning av eksempelvis renter på lån eller ved kapitalgevinst/-tap skiller man mellom inntekter og utgifter, jf. IL kap. 41 § 1.

Kapitalinntekter beskattes etter realisasjonsprinsippet Dette innebærer at det ikke holder at en aksje kun har sunket i verdi ved årets utløp, den **må** være solgt for at tapet skal kunne være fradragsberettiget. Det motsatte gjelder følgelig for gevinster. Inntekt ved utleie av privat bolig skal tas til inntekt som kapitalinntekt, jf. IL kap. 42 § 1.

Felles for «*tjänst*»- og kapitalinntekter er at inntekter er skattepliktige det året de stilles til disposisjon, i stor grad på samme måte som i Norge, jf. IL kap. 10 § 8 og kap. 41 § 8.

Ved positiv nettokapitalinntekt skal det skattes 30% av beløpet, jf. IL kap. 65 § 7. På den andre siden gis det ved av negativ nettokapitalinntekt 30% fradrag i skatten inntil kr 100 000 og 21% fradrag av overskytende beløp, jf. IL kap. 67 § 10.

Toppskatt

Som nevnt innledningsvis skal det i visse tilfeller også betales statlig inntektsskatt. Dette skjer når inntekten overstiger innslagspunktet for toppskatt. Ifølge IL kap. 65 § 5 skal det betales 20% statlig skatt av all inntekt over kr 430 200. Det skal også betales ytterligere 5% av all inntekt som overstiger det øvre innslagspunktet på kr 625 800. Disse beløpene er for øvrig fratrukket grunnfradraget (kr 13 000). Dette innebærer at lønnstakere med en inntekt mellom kr 638 900 og kr 1 476 800 har en marginalsatt på 60 %. Dette er ifølge Holmström (2015) verdens høyeste marginalsatt.

4.2.2 Fradragsberettigede utgifter

Fysiske personer med ubegrenset skatteplikt har etter IL kap. 63 § 2 rett på grunnfradrag (*grunnavdrag*) beregnet etter bestemmelsene i §§ 3-5 (i kap. 63). Videre har de også rett på skattereduksjon på arbeidsinntekter (*jobbskatteavdrag*), jf. IL kap. 67 § 5. For øvrig er IL kap. 67 dedikert til skattefradrag.

Grunnfradrag

Grunnfradrag er et allment fradrag og beregnes etter bestemmelsene i IL kap. 63. Fradraget kan sammenlignes med minstefradraget i Norge og arbeidsfradraget i Danmark i den grad at alle skattepliktige har rett på fradraget. Der man i Norge og Danmark har ett stigende minstefradrag (inntil en viss grense) har man i Sverige ett synkende grunnfradrag. Dette innebærer altså at desto høyere inntekt man har, desto lavere blir grunnfradraget, inntil kr 13 000. Den laveste satsen for grunnfradrag inntreffer for all inntekt som er over kr 349 100. På den andre siden vil grunnfradraget være stigende for lavtlønnede inntil maksimalt grunnfradrag oppnås ved inntekt mellom 121 000 og 139 000 kroner. For pensjonister vil både inntektsgrensene og fradragsbeløpene være en del høyere.

Grunnfradraget for personer som ikke har fylt 65 år beregnes på følgende måte, der PBB = *prisbasbelopp* (Grunnbeløp) og BI = bruttoinntekt. **PBB er i 2016 satt til kr 44 300.**

Nedre inntektsgrense	Øvre inntektsgrense	Grunnfradrag (formel)	Grunnfradrag (kr)
0	0,99 PBB (43 800)	0,423 PBB	18 000
0,99 PBB (43 900)	2,72 PBB (120 400)	0,225 PBB + 0,2 BI	18 800 opp til 34 100
2,72 PBB (120 500)	3,11 PBB (137 700)	0,770 PBB	34 200
3,11 PBB (137 800)	7,88 PBB (349 000)	1,081 PBB – 0,1 BI	34 200 ned til 13 000
7,88 PBB (349 100)	∞	0,293 PBB	13 000

(Beräkningskonventioner-2016, s.69)

Jobbskattefradrag

Dette er et fradrag som alle som mottar lønnsinntekter fra arbeid har rett på.

Pensjonsinntekter, sykepenger og bidrag er da blant de inntektskildene som **ikke** gir rett på dette fradraget, jf. IL kap. 67 § 6. Personer som har fylt 65 år har et høyere fradrag enn de som er yngre og fradraget beregnes ut fra IL kap. 67 § 8. Ved inntekter over kr 1 479 200 gis det ikke lengre fradrag, da jobbskattefradraget ikke vil være høyere enn arbeidsinntekten.

Jobbskattefradraget for personer som ikke har fylt 65 år beregnes på følgende måte, basert på IL kap. 67 § 7; der PBB = *prisbaseløpp* (grunnbeløp), AI = arbeidsinntekt, GA = grunnfradrag og KI = skattesatsen for kommunal inntektsskatt.

Nedre inntektsgrense	Øvre inntektsgrense	Jobbskattefradrag (formel)
0	0,91 PBB (40 313)	$(AI - GA) * KI$
0,91 PBB (40 313)	2,94 PBB (130 242)	$(0,91 \text{ PBB} + 0,332 * (AI - 0,91 \text{ PBB}) - GA) * KI$
2,94 PBB (130 242)	8,08 PBB (357 944)	$(1,584 \text{ PBB} + 0,111 * (AI - 2,94 \text{ PBB}) - GA) * KI$
8,08 PBB (357 944)	13,54 PBB (599 822)	$(2,155 \text{ PBB} - GA) * KI$
13,54 PBB (599 822)	∞	$(2,155 \text{ PBB} - GA) * KI - 0,03 * (AI - 13,54 \text{ PBB})$

(Beräkningskonventioner-2016, s.75)

4.2.3 Formueskatt

Sverige avskaffet formueskatten i 2007. En av de sentrale årsakene til dette var at formueskatten tappet Sverige for investeringskapital og mange fremgangsrike entreprenører forlot landet. Samtidig bidro formueskatten til at kapital ble brukt til mindre produktive, men skattefrie investeringer.

Derimot har Sverige i dag en eiendomsskatt som skal betales av alle som eier en eiendom. De generelle bestemmelsene rundt eiendomsskatt finner man i *fastighetstaxeringslagen* (1979:1152) (lov om eiendomsskatt). For private eiendommer skal det betales en kommunal eiendomsavgift. Mens øvrige eiendommer skal betale statlig eiendomsskatt.

En familie vil normalt eie det som *fastighetstaxeringslagen* kap. 2 § 2 er definert som *småhus* eller en eierleilighet. Et *småhus* er en bygning som er beregnet på én eller to familier (enebolig). En eierleilighet skal ligge i et leilighetskompleks og være beregnet på kun én familie.

Skatteverket (2015) oppgir kr 7 262 som et skattetak på den kommunale eiendomsavgiften for eneboliger med tilhørende tomt. Eventuelt 0,75% av eiendommens skattemessige 2015-verdi, dersom dette beløpet er lavere. Skattetaket for eierleiligheter er oppgitt til kr 3 706. Avgiften skal fordeles forholdsmessig etter eierandel dersom det er flere eiere.

4.3 Danmark

4.3.1 Skattlegging av personlige skattytere

Personinntekt er inntekt som ikke regnes som kapitalinntekt, jf. personskatteloven (PSL) § 3. Personinntekt er dermed lønnsinntekt og feriepenger, samt fordeler mottatt av arbeidsgiver. Slike fordeler kan være bruk av firmabil som privatbil, gaver, eller fri kost og losji.

Kapitalinntekter kan være renteinntekter, aksjeinntekter og leieinntekter. Negativ kapitalinntekt kan være renteutgifter eller tap ved realisasjon av aksjer som har en lavere kursverdi enn ved kjøp, jf. PSL § 4.

Bunnskatt

Alle som er skattepliktige til Danmark skal betale en bunnskatt til staten. Bunnskatten beregnes etter PSL § 6 ut fra personinntekt og eventuell positiv kapitalinntekt, med fratrukk for betalt arbeidsmarkedsbidrag. Man kan altså ikke ta med negativ kapitalinntekt i beregningen, med mindre man er gift. Dersom man er gift og den ene ektefellen har negativ kapitalinntekt, kan en tilsvarende sum ifølge PSL § 6 tredje ledd, trekkes fra den positive kapitalinntekten til den andre ektefellen. Satsen for bunnskatt er 9,08 prosent.

Toppskatt

Toppskatt beregnes på grunnlag av personinntekten. I tillegg regnes det også toppskatt av netto kapitalinntekt dersom den overstiger kr 41 900, jf. PSL § 7. Dersom kapitalinntekten hos en gift person ikke overstiger grensen, overføres resterende forskjell til den andre ektefellen, slik at den oppnår en høyere grense, jf. personskatteloven § 7 femte ledd. Et eksempel på dette kan være dersom en gift kvinne har en kapitalinntekt på kr 11 900, vil det medføre at den ikke tas med i beregningen for toppskatt. Hun vil da sitte igjen med et ubenyttet resterende grensebeløp på kr 30 000. Dette kan da overføres slik at det fører til en økning i hennes mann sitt grensebeløp, slik at han da kan ha en kapitalinntekt på inntil kr 71 900 uten at den gir grunnlag for beregningen av toppskatt.

I Danmark har man i motsetning til Norge og Sverige kun ett innslagspunkt for toppskatten. Innslagspunktet er i 2016 på kr 467 300, etter fradrag for arbeidsmarkedsbidrag og skattesatsen er på 15 prosent av beløpet som overstiger det, jf. PSL § 7.

Dersom man mottar høye pensjonsutbetalinger skal man ifølge PSL § 7a betale en utligningsskatt. Dette er en skatt man betaler av beløpet på mottatt pensjon som overstiger

grunnbeløpet på kr 339 900, og beregnes med en sats på 4 prosent. Denne skatten vil komme i tillegg til en eventuell toppskatt.

Trygdeavgift

Trygdeavgift (*sundhedsbidrag*) er en avgift som skal dekke helseutgifter som ved for eksempel sykehus. Helsebidraget beregnes med en sats på 3 prosent av skattepliktig inntekt, jf. PSL § 8.

Kommunal inntektsskatt

Kommunal inntektsskatt beregnes ut fra skattepliktig alminnelig inntekt og har en skattesats som varierer slik nevnt i 3.1.3 *Skatt i Danmark* mellom de forskjellige kommunene.

Gjennomsnittlig sats for skatten til kommunene er ifølge Skatteministeriet (2015) 24,9 prosent, i tillegg til en gjennomsnittlig kirkeskatt på 0,7 prosent.

Arbeidsmarkedsbidrag

Arbeidsmarkedsbidrag beregnes etter *arbejdsmarkedsbidragsloven* (AMB) § 1 med en sats på 8 prosent av lønnsinntekt etter pensjonsbidrag er fratrukket. Denne skatten har blant annet som formål å dekke statens utgifter ved blant annet etterutdanning og dagpenger. Arbeidsgiver trekker arbeidsmarkedsbidraget fra lønnsinntekt før skatten blir beregnet. På den måten tas ikke bidraget med i beregning av skatt ettersom satsene for fradrag og sats blir oppgitt etter fradrag for arbeidsmarkedsbidrag.

Skattetak

I Danmark har man et skattetak på 51,95 prosent av personinntekt, jf. PSL § 19. Skattetaket er en grense for hvor høy total skattesats for bunnskatt, toppskatt, utligningsskatt, trygdeavgift og kommunal inntektsskatt kan være. Dersom disse skattene overstiger skattetaket, blir toppskatten redusert med overskytende sats.

I 2010 ble det ifølge SKAT (u.å.) også innført skattetak for nettokapitalinntekt, noe som medfører at man ikke skal skattlegges for mer enn 42 prosent av kapitalinntekten, jf. PSL § 19 andre ledd. Satsen for toppskatt ved positiv netto kapitalinntekt som overstiger kr 41 900, skal dermed nedjusteres med skattesatsene som overstiger 42 prosent.

4.3.2 Fradragsberettigede utgifter

Arbeidsfradrag

Alle med skattepliktig inntekt, har krav på et arbeidsfradrag (*beskæftigelsesfradrag*). Dette kan sammenlignes med minstefradraget vi benytter i Norge. Arbeidsfradraget beregnes ut fra lønnsinntekten inkludert arbeidsmarkedsbidrag med en sats på 8,3 prosent, med et maksimalt fradrag på kr 28 000. Dersom man er enslig forsørger, som mottar ekstra barnetilskudd, har man rett på et utvidet arbeidsfradrag. Dette arbeidsfradraget har etter Tax (u.å.) en sats på 5,6 prosent, med et maksimalt fradrag på kr 18 800.

Personfradrag

I likhet med Norge har man personfradrag i Danmark, som fører til et fradrag av alminnelig inntekt. I motsetning til i Norge, hvor vi har et fast personfradrag, har man i Danmark ett lavere fradrag for personer som ikke har fylt 18 år. Personfradrag for skatteyttere som har fylt 18 år er kr 44 000, mens for skatteyttere under 18 år er fradraget kr 33 000, jf. PSL § 10.

Negativ kapitalinntekt

I tilfeller der man oppnår negativ nettokapitalinntekt skal man jf. PSL § 11 få reduksjon i skatten. Fradraget er for 2016 satt til 5% av nettobeløpet inntil en grense på kr 50 000. Dette innebærer at dersom man skulle ha kr 60 000 i negativ nettokapitalinntekt, legges kun kr 50 000 til grunn som beregningsgrunnlag. Fradraget blir da $(50\,000 \cdot 5\%) = 2\,500$ kr.

Frdrag for «grøn check»

Alle skattepliktige over 18 år skal etter LBK nr. 944 § 1 motta et skattefradrag som kompensasjon for økte energi- og miljøavgifter, og er i 2016 på kr 950. Dersom skattepliktiges personinntekt etter fradrag for arbeidsmarkedsbidrag overstiger kr 379 900, skal fradraget for «grøn check» etter LBK § 2 reduseres med 7,5% av det overskytende beløpet. Dersom man har en personinntekt etter fradrag for arbeidsmarkedsbidrag over kr 392 567, vil man dermed ikke motta fradrag i skatten for «grøn check».

Frdrag for kostnader

Man kan få fradrag for kostnader i forbindelse med arbeid. Slike fradrag kan blant annet være fradrag for kjøring mellom hjem og arbeid.

4.3.3 Formueskatt

Danmark avskaffet den generelle formueskatten i 1997, men boligeiere betaler fremdeles formueskatt i form av eiendomsverdiskatt til staten (Tax, u.å.). I tillegg er boligeierne pålagt å betale en skatt av boligtomten (*grundskyld*) til kommunen (Skatteministeriet, u.å.).

Eiendomsverdien skal etter EVL § 4a settes til den laveste verdien av:

- 1) Den siste offentlige eiendomsvurderingen som er gjeldende for inntektsåret.
- 2) Den offentlige eiendomsverdien som ble satt i 2001, med et tillegg på 5 prosent.
- 3) Den offentlige eiendomsverdien som ble satt i 2002.

Eiendomsverdiskatten beregnes etter EVL. § 5 med 1 % av eiendommens beregningsgrunnlag, inntil kr 3 040 000. For overskytende beløp er skattesatsen 3 %. Dersom den skattepliktige kjøpte eiendommen før 1. juli 1998, vil eiendomsverdiskatten bli redusert i henhold til satsene gitt i EVL. §§ 6 og 7.

Satsen for skatt av boligtomten som betales til kommunen, varierer mellom kommunene, men skal alltid være mellom 1,6 % og 3,4 % (Skatteministeriet, u.å.).

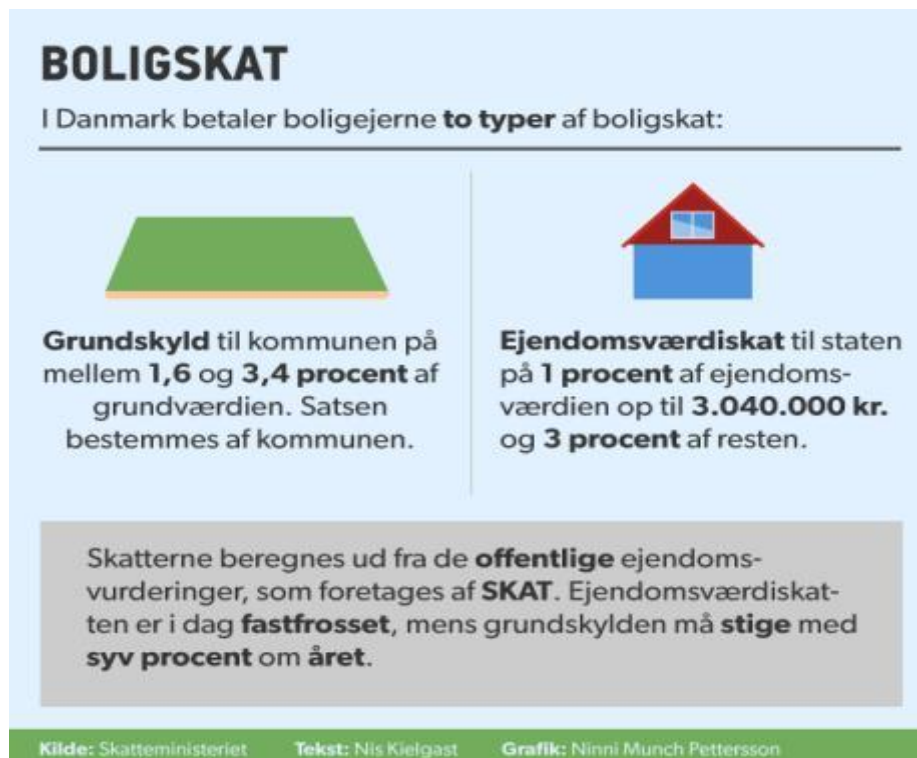

Fig. 2 (Kielgast, 2015)

5. Analyse av inntekts- og formuesbeskatningen i de skandinaviske land

I dette kapitlet vil vi benytte oss av tre ulike case, der vi sammenligner beskatningen for ulike grupper i de skandinaviske landene.

5.1 Presentasjon av casedata og skatteberegningene

Alle noter til utregninger gjort i forbindelse med skatteberegningene følger i egne vedlegg, der de norske utregningene ligger i vedlegg 1, de svenske ligger i vedlegg 2 og de danske ligger i vedlegg 3.

5.1.1 Familien Olsen

Familien Olsen består av Ola og Astrid som er gift og har sammen datteren Unni som er 17 år.

Ola jobber som rørlegger, og forventer en lønnsinntekt på kr 450 000 i 2016. Han har ikke mottatt noen naturalytelser gjennom jobben i 2016.

Astrid jobber som konsulent, og forventer en lønnsinntekt på kr 350 000 i 2016. Hun har en avtale med jobben som gir henne fri tilgang til telefon privat, ettersom hun må være tilgjengelig for kundene sine på telefon også utenfor normal arbeidstid.

Ekteparet Olsen har et lån på kr 2 500 000 på huset, hvor de kommer til å betale 75 000 kr i renter. Boligen har en markedsverdi på kr 3 200 000. I tillegg har ekteparet Olsen et bankinnskudd på kr 450 000 stående på en felles konto, der renten i 2016 er låst til 1,3%. Ettersom ekteparet Olsen har felles økonomi fordeles alle renteinntekter og –kostnader jevnt mellom dem.

Unni har en deltidsjobb i butikk ved siden av studiene, og forventer en lønnsinntekt på kr 70 000 i 2016. Hun har et samlet bankinnskudd på kr 150 000, hvor hun forventer en renteinntekt på kr 3 000. Unni setter årlig en del av sparepengene av til boligsparing, i 2016 regner hun med å spare kr 25 000.

Beregning av skatt i Norge

Ola Olsen

Inntektsligning Ola Olsen 2016

	Lønnsinntekt	Sktl. § 5-1, jf. § 5-10		450 000
=	Personinntekt	Sktl. § 12-2		450 000
+	Renteinntekt	Sktl. § 5-20, jf. § 14-2	(1)	2 925
=	Bruttoinntekt			452 925
-	Minstefradrag	Sktl. §§ 6-30 til 6-32, jf. SKV-16 § 6-1	(2)	91 450
-	Renteutgift	Sktl. § 6-40 første ledd, jf. § 14-20		37 500
=	Alminnelig inntekt	Sktl. §§ 5-1 og 6-1		323 975
-	Personfradrag	Sktl. § 15-4, jf. SKV-16 § 6-2	(3)	51 750
=	Skattepliktig alminnelig inntekt			272 225

Inntektsskatt Ola Olsen 2016

	Nettoskatt (25% av alminnelig inntekt)			68 056
+	Trygdeavgift (8,2% av personinntekt)	Ftrl. § 23-3.2, jf. SKV-15 § 7		36 900
+	Trinnskatt	SKV-16 § 3-1	(4)	4 113
=	Sum inntektsskatt			109 069
=	Ilignet inntektsskatt 2016			109 069

Formuesligning for ekteparet Olsen 2016

	Bankinnskudd			450 000
+	Ligningsverdi bolig			800 000
-	Gjeld			2 500 000
=	Nettoformue			- 1 250 000
-	Skattefritt beløp	SKV-16 §§ 2-1 og 2-3	(5)	0
=	Skattbar formue			0
→	Formueskatt (0,85%)	SKV-16 §§ 2-1 og 2-3		0

Sum skatt Ola Olsen 2016

	Inntektsskatt	109 069
+	Formueskatt	0
=	Total skatt 2016	109 069

Ola Olsen skal betale kr 109 069 i norsk skatt i 2016.

Inntektsligning Astrid Olsen 2016

	Lønnsinntekt	Sktl. § 5-1, jf. § 5-10		350 000
+	Fri telefon	Sktl. § 5-12.5, jf. FSFIN §5-12-21	(6)	4 392
=	Personinntekt	Sktl. § 12-2		354 392
+	Renteinntekt	Sktl. § 5-20, jf. § 14-2 - (Jf. Ola)		2 925
=	Bruttoinntekt			357 317
-	Minstefradrag	Sktl. §§ 6-30 til 6-32, jf. SKV-16 § 6-1	(2)	91 450
-	Renteutgift	Sktl. § 6-40 første ledd, jf. § 14-20		37 500
=	Alminnelig inntekt	Sktl. §§ 5-1 og 6-1		228 367
-	Personfradrag	Sktl. § 15-4, jf. SKV-16 § 6-2	(3)	51 750
=	Skattepliktig alminnelig inntekt			176 617

Inntektsskatt Astrid Olsen 2016

	Nettoskatt (25% av alminnelig inntekt)			44 154
+	Trygdeavgift (8,2% av personinntekt)	Ftrl. § 23-3.2, jf. SKV-15 § 7		29 060
+	Trinnskatt	SKV-16 § 3-1	(4)	2 413
=	Sum inntektsskatt			75 627
=	Ilignet inntektsskatt 2016			75 627

Sum skatt Astrid Olsen 2016

	Inntektsskatt	75 627
+	Formueskatt	0
=	Total skatt 2016	75 627

Astrid Olsen skal betale kr 75 627 i norsk skatt i 2016.

Unni Olsen

Inntektsligning Unni Olsen 2016

	Lønnsinntekt	Sktl. § 5-1, jf. § 5-10		70 000
=	Personinntekt	Sktl. § 12-2		70 000
+	Renteinntekt	Sktl. § 5-20, jf. § 14-2		3 000
=	Bruttoinntekt			73 000
-	Minstefradrag	Sktl. §§ 6-30 til 6-32, jf. SKV-16 § 6-1	(2)	31 800
=	Alminnelig inntekt	Sktl. §§ 5-1 og 6-1		41 200
-	Personfradrag	Sktl. § 15-4, jf. SKV-16 § 6-2	(3)	41 200
=	Skattepliktig alminnelig inntekt			0

Inntektsskatt Unni Olsen 2016

	Nettoskatt (25% av alminnelig inntekt)			0
+	Trygdeavgift	Ftrl. § 23-3.2, jf. SKV-15 § 7.4	(7)	5 088
+	Trinnskatt	SKV-16 § 3-1		0
=	Sum inntektsskatt			5 088
-	Skattefradrag BSU	Sktl. § 16-10	(8)	5 000
=	Ilignet inntektsskatt 2016		(9)	0

Unni Olsen skal betale kr 0 i norsk skatt i 2016.

Beregning av skatt i Sverige

Ola Olsen

Inntektsligning – «Tjänst», Ola Olsen 2016

	Lønnsinntekt			450 000
=	Personinntekt			450 000
=	Bruttoinntekt			450 000
-	Grunnfradrag (Minstefradrag)	IL kap. 63 § 3	(1)	13 000
=	Skattepliktig inntekt			437 000

Inntektsligning – Kapital, Ola Olsen 2016

	Renteinntekt			2 925
-	Renteutgift			37 500
=	Netto underskudd kapital	IL kap. 41 § 12 og kap. 67 § 10		- 34 575

Inntektsskatt Ola Olsen 2016

	Kommunal- og landstingsskatt (32,1%)			140 277
+	Statlig inntektsskatt (Toppskatt)	IL kap. 65 § 5	(2)	1 360
+	Begravelsesavgift (0,22%)			961
+	Kirkeavgift (1,01%)			4 413
=	Sum inntektsskatt			147 011
-	Jobbskattefradrag	IL kap. 67 §§ 5 og 7	(3)	26 471
-	Frdrag for underskudd av kapital	IL kap. 67 § 10	(4)	10 372
=	Ilignet inntektsskatt 2016			110 168

Sum skatt Ola Olsen

	Inntektsskatt			110 168
+	Boligskatt		(5)	3 706
=	Total skatt 2016			113 874

Ola Olsen skal betale kr 110 168 i svensk skatt i 2016.

Astrid Olsen

Inntektsligning – «Tjänst», Astrid Olsen 2016

	Lønnsinntekt			350 000
+	Fri telefon	IL kap. 11 § 8	(6)	0
=	Personinntekt			350 000
=	Bruttoinntekt			350 000
-	Grunnavdrag (Minstefradrag)	IL kap. 63 § 3	(1)	13 000
=	Skattepliktig inntekt			337 000

Inntektsligning – Kapital, Astrid Olsen 2016

	Renteinntekt			2 925
-	Renteutgift			37 500
=	Netto underskudd kapital	IL kap. 41 § 12 og kap. 67 § 10		- 34 575

Inntektsskatt Astrid Olsen 2016

	Kommunal- og landstingskatt (32,1%)			108 177
+	Statlig inntektsskatt (Toppskatt)	Beregningsgrunnlag for lavt		0
+	Begravelsesavgift (0,22%)			741
+	Kirkeavgift (1,01%)			3 403
=	Sum inntektsskatt			112 321
-	Jobbskatteavdrag	IL kap. 67 §§ 5 og 7	(3)	26 182
-	Fradrag for underskudd av kapital	IL kap. 67 § 10	(4)	10 372
=	Ilignet inntektsskatt 2016			75 767

Sum skatt Astrid Olsen

	Inntektsskatt			75 767
+	Boligskatt	(5)		3 706
=	Total skatt 2016			79 473

Astrid Olsen skal betale kr 75 801 i svensk skatt i 2016.

Unni Olsen

Inntektstiligning – «Tjänst», Unni Olsen 2016

	Lønnsinntekt			70 000
=	Personinntekt			70 000
=	Bruttoinntekt			70 000
-	Grunnavdrag (Minstefradrag)		(1)	24 000
=	Skattepliktig inntekt			46 000

Inntektsskatt Unni Olsen 2016

	Kommunal- og landstingskatt (32,1%)			14 766
+	Statlig inntektsskatt (Toppskatt)	Beregningsgrunnlag for lavt		0
+	Statlig inntektsskatt (Kapital) (30%)	IL kap. 65 § 7	(7)	900
+	Begravelsesavgift (0,22%)			101
+	Kirkeavgift (1,01%)			464
=	Sum inntektsskatt			16 231
-	Jobbskatteavdrag	IL kap. 67 §§ 5 og 7	(3)	8 400
=	Ilignet inntektsskatt 2016			7 831

Unni Olsen skal betale kr 7 831 i svensk skatt i 2016.

Beregning av skatt i Danmark

Ola Olsen

Inntektsligning Ola Olsen 2016

	Lønnsinntekt	PSL § 3		450 000
-	Arbeidsmarkedsbidrag	AMB § 1	(1)	36 000
=	Personinntekt	PSL § 3		414 000
+	Renteinntekt	PSL § 4		2 925
=	Bruttoinntekt			416 925
-	Arbeidsfradrag (Minstefradrag)	LL § 9 J	(2)	28 000
-	Renteutgift	PSL § 4		37 500
=	Skattepliktig inntekt			351 425

Inntektsskatt Ola Olsen 2016

	Kommunal- og kirkeskatt + trygdeavgift	$(24,9\%+0,7\%+3\%) = 28,6\%$	(3)	87 924
+	Bunnskatt (9,08%)		(4)	33 596
+	Toppskatt	Beregningsgrunnlag for lavt		0
-	Fradrag for negativ kapitalinntekt		(5)	1729
=	Sum inntektsskatt			119 791
+	Arbeidsmarkedsbidrag			36 000
-	«Grønn sjekk»	LBK nr. 944 § 2	(6)	0
=	Innbetalt inntektsskatt			155 791

Eiendomsskatt (7) ekteparet Olsen

	Eiendomsverdiskatt (betales til staten)		
	Trinn 1 (>3 040 000) (1%)	$(1\ 627\ 500 * 0,01)$	16 275
+	Trinn 2 (3 040 000<) (3%)		0
=	Eiendomsverdiskatt		16 275
	Eiendomsskatt (Grundskyld) (betales til kommunen)		
+	Eiendomsskatt (<i>grundskyld</i>) (2,15%)	$(832\ 700 * 0,0215)$	17 903
=	Samlet Boligbeskatning (deles mellom ektefellene)		34 178

Sum skatt Ola Olsen 2016

	Inntektsskatt		155 791
+	Skatt av fast eiendom	(34 178/2)	17 089
=	Total skatt 2016		172 880

Ola Olsen skal betale kr 172 880 i dansk skatt i 2016.

Astrid Olsen

Inntektsligning Astrid Olsen 2016

	Lønnsinntekt	PSL § 3		350 000
+	Fri telefon	PSL § 3, LL § 16, stk.12	(8)	2 700
-	Arbeidsmarkedsbidrag	AMB § 1	(1)	28 216
=	Personinntekt	PSL § 3		324 484
+	Renteinntekt (fordelt mellom ektefeller)	PSL § 4		2 925
=	Bruttoinntekt			327 409
-	Arbeidsfradrag (Minstefradrag)	LL § 9 J	(2)	28 000
-	Renteutgift (fordelt mellom ektefeller)	PSL § 4		37 500
=	Skattepliktig inntekt			261 909

Inntektsskatt Astrid Olsen 2016

	Kommunal- og kirkeskatt + trygdeavgift	(24,9%+0,7%+3%) = 28,6%	(3)	62 322
+	Bunnskatt (9,08%)		(4)	25 468
+	Toppskatt	Beregningsgrunnlag for lavt		0
-	Fradrag for negativ kapitalinntekt		(5)	1729
=	Sum inntektsskatt			86 061
+	Arbeidsmarkedsbidrag			28 216
-	«Grønn sjekk»	LBK nr. 944 § 1	(6)	950
=	Innbetalt inntektsskatt			113 327

Sum skatt Astrid Olsen 2016

	Inntektsskatt		113 327
+	Skatt av fast eiendom	(34 178/2)	17 089
=	Total skatt 2016		130 416

Astrid Olsen skal betale kr 130 416 i dansk skatt i 2016.

Inntektsligning Unni Olsen 2016

	Lønnsinntekt	PSL § 3		70 000
-	Arbeidsmarkedsbidrag	AMB § 1	(1)	5 600
=	Personinntekt	PSL § 3		64 400
+	Renteinntekt	PSL § 4		3 000
=	Bruttoinntekt			67 400
-	Arbeidsfradrag (Minstefradrag)	LL § 9 J	(2)	5 810
=	Skattepliktig inntekt			61 590

Inntektsskatt Unni Olsen 2016

	Kommunal- og kirkeskatt + trygdeavgift	$(24,9\%+0,7\%+3\%) = 28,6\%$	(3)	8 177
+	Bunnskatt (9,08%)		(4)	3 124
+	Toppskatt	Beregningsgrunnlag for lavt		0
=	Sum inntektsskatt			11 301
+	Arbeidsmarkedsbidrag			5 600
=	Innbetalt inntektsskatt			16 901

Unni skal betale kr 16 901 i dansk skatt i 2016.

5.1.2 Pensjonisten Per Person

Vi skal nå se på pensjonisten Per Person som er 75 år gammel. Han mottar årlig en pensjonsutbetaling på kr 230 000. Per bor i en omsorgsbolig og har dermed ingen formuesverdier utenom et bankinnskudd på kr 200 000. På dette bankskuddet er det forventet at Per vil motta en renteinntekt på kr 2 500.

Beregning av skatt i Norge

	Pensjonsinntekt	Sktl. § 5-1, jf. § 5-10		230 000
=	Personinntekt	Sktl. § 12-2		230 000
+	Renteinntekt	Sktl. § 5-1 og § 5-20		2 500
=	Bruttoinntekt			232 500
-	Minstefradrag	Sktl. §§ 6-30 til 6-32, jf. SKV-16 § 6-1	(10)	66 700
=	Alminnelig inntekt	Sktl. §§ 5-1 og 6-1		165 800
-	Personfradrag	Sktl. § 15-4, jf. SKV-16 § 6-2	(2)	51 750
=	Skattepliktig alminnelig inntekt			114 050

Inntektsskatt Per Person 2016

	Nettoskatt (25% alminnelig inntekt)			28 512
+	Trygdeavgift (5,1% av personinntekt)	Ftrl. § 23-3.1.a, jf. SKV-16 § 6		11 730
+	Trinnskatt	SKV-16 § 3-1	(3)	373
=	Sum inntektsskatt			40 615
-	Fradrag for pensjonsinntekt	Sktl. § 16-1, jf. SKV-16 § 6-5	(11)	22 964
=	Ilignet inntektsskatt 2016			17 651

Per Person skal betale kr 17 651 i norsk skatt i 2016.

Beregning av skatt i Sverige

Inntektsligning – «Tjänst», Per Person 2016

	Lønnsinntekt			230 000
=	Personinntekt			230 000
=	Bruttoinntekt			230 000
-	Grunnavdrag (Minstefradrag)		(1)	60 700
=	Skattepliktig inntekt			169 300

Inntektsligning – Kapital, Per Person 2016

	Renteinntekt			2 500
-	Renteutgift			0
=	Nettooverskudd kapital			2 500

Inntektsskatt Per Person 2016

	Kommunal- og landstingskatt (32,1%)			54 345
+	Statlig inntektsskatt (Toppskatt)	Beregningsgrunnlag for lavt		0
+	Statlig inntektsskatt (Kapital) (30%)		(8)	750
+	Begravelsesavgift (0,22%)			372
+	Kirkeavgift (1,01%)			1710
=	Sum inntektsskatt			57 177
-	Jobbskattefradrag	IL kap. 67 § 7	(4)	0
=	Ilignet inntektsskatt 2016			57 177

Per Person må betale kr 57 177 i svensk skatt i 2016.

Beregning av skatt i Danmark

Inntektslikning Per Person 2016

	Pensjonsinntekt	PSL § 3		230 000
-	Arbeidsmarkedsbidrag	AMB § 1	(1)	0
=	Personinntekt	PSL § 3		230 000
+	Renteinntekt	PSL § 4		2 500
=	Bruttoinntekt			232 500
-	Arbeidsfradrag (Minstefradrag)	LL § 9 J	(2)	0
=	Skattepliktig inntekt			232 500

Inntektsskatt Per Person 2016

	Kommunal- og kirkeskatt + trygdeavgift	$(24,9\%+0,7\%+3\%) = 28,6\%$	(3)	53 911
+	Bunnskatt (9,08%)		(4)	17 116
+	Utligningsskatt	Beregningsgrunnlag for lavt		0
+	Toppskatt	Beregningsgrunnlag for lavt		0
=	Sum inntektsskatt			71 027
+	Arbeidsmarkedsbidrag			0
-	«Grønn sjekk»		(6)	950
=	Ilignet inntektsskatt 2016			70 077

Per Person skal betale kr 70 077 i dansk skatt i 2016.

5.1.3 Administrerende direktør Sand

Kristian Sand er 57 år gammel og har opparbeidet seg rikdom gjennom en bedrift han startet da han var ung. I dag jobber Kristian som administrerende direktør i en lokal bedrift, og forventer å ha en lønnsinntekt på kr 980 000 i 2016. På en sparekonto har han spart opp kr 2 000 000, og forventer en renteinntekt på kr 40 000. Kristian har også en del leieinntekter da han leier ut kjellerleiligheten for kr 8 500/mnd. og en hybel for kr 6 000/mnd. i sitt eget hus. Dette innebærer en årlig leieinntekt på kr 174 000.

Boligen til Kristian har en markedsverdi på kr 7 750 000, i tillegg eier han en eldre sportsbil med antatt salgsverdi på kr 500 000.

Som administrerende direktør har Kristian tilgang til bruk av firmabil. Denne bilen forventer han å kjøre 15 000 km i forbindelse med jobben, og 8 000 km ved privatbruk. Bilen er en el-bil av merket Tesla (90kWh) og hadde en kostpris på kr 800 000 da den ble kjøpt i 2015.

Beregning av skatt i Norge

Inntektsligning Kristian Sand 2016

	Lønnsinntekt	Sktl. § 5-1, jf. § 5-10		980 000
+	Fordel firmabil	Sktl. § 5-13, jf. FFIN § 5-13, FSSD § 5-13 SKV-16	(12)	109 320
=	Personinntekt	Sktl. § 12-2		1 089 320
+	Renteinntekt	Sktl. § 5-1 og § 5-20		40 000
+	Leieinntekt	Sktl. § 5-1 og § 5-20, jf. § 7-2.1.a		174 000
=	Bruttoinntekt			1 303 320
-	Minstefradrag	Sktl. §§ 6-30 til 6-32, jf. SKV-16 § 6-1	(2)	91 450
=	Alminnelig inntekt	Sktl. §§ 5-1 og 6-1		1 211 870
-	Personfradrag	Sktl. § 5-4, jf. SKV-16 § 6-2	(3)	51 750
=	Skattepliktig alminnelig inntekt			1 160 120

Inntektsskatt Kristian Sand 2016

	Nettoskatt (25%)			290 030
+	Trygdeavgift (8,2)	Ftrl. § 23-3.2, jf. SKV-16 § 7		89 324
+	Trinnskatt	SKV-16 § 3-1	(4)	67 529
=	Sum inntektsskatt			446 883
=	Ilignet inntektsskatt 2016			446 883

Formuesligning Kristian Sand 2016

	Bankinnskudd			2 000 000
+	Ligningsverdi bolig	Sktl. § 4-10.2		1 937 500
+	Verdi veteranbil	Taks-15 § 1-1-3		500 000
=	Formue			4 437 500
-	Skattefritt beløp	SKV-15 §§ 2-1 og 2-3	(5)	1 400 000
=	Grunnlag for beregning av formueskatt			3 037 500
→	Formueskatt (0,85%)	$(3\,037\,500 * 0,0085)$		25 819

Sum skatt Kristian Sand 2016

	Inntektsskatt	446 883
+	Formueskatt	25 819
=	Total skatt 2016	472 702

Kristian Sand skal betale kr 472 702 i norsk skatt i 2016.

Beregning av skatt i Sverige

Inntektsligning – «Tjänst», Kristian Sand 2016

	Lønnsinntekt			980 000
+	Fordel firmabil	Skatteverket (u.å.)	(1)	68 200
=	Personinntekt			1 048 200
=	Bruttoinntekt			1 048 200
-	Grunnavdrag (Minstefradrag)		(2)	13 000
=	Skattepliktig inntekt			1 035 200

Inntektsligning – Kapital, Kristian Sand 2016

	Renteinntekt			40 000
+	Leieinntekter		(1)	99 200
=	Nettooverskudd kapital			139 200

Inntektsskatt Kristian Sand 2016

	Kommunal- og landstingskatt (32,1%)			332 299
+	Statlig inntektsskatt (Toppskatt)	IL kap. 65 § 5	(1)	141 470
+	Statlig inntektsskatt (Kapital) (30%)	IL kap. 65 § 7	(2)	41 760
+	Begravelsesavgift (0,22%)			2 277
+	Kirkeavgift (1,01%)			10 455
=	Sum inntektsskatt			528 261
-	Jobbskatteavdrag	IL kap. 67 § 10	(3)	13 020
=	Ilignet inntektsskatt 2016			515 241

Sum skatt Kristian Sand 2016

	Inntektsskatt		515 241
+	Boligskatt	(5)	7 412
=	Total skatt 2016		523 653

Kristian Sand må betale kr 523 653 i svensk skatt i 2016.

Beregning av skatt i Danmark

	Lønnsinntekt	PSL § 3		980 000
+	Fordel firmabil	PSL § 3, LL § 16.4	(9)	175 000
-	Arbeidsmarkedsbidrag	AMB § 1	(1)	92 400
=	Personinntekt	PSL § 3		1 062 600
+	Renteinntekt	PSL § 4		40 000
+	Leieinntekter	PSL § 4, LL § 15 P	(10)	108 165
=	Bruttoinntekt			1 210 765
-	Arbeidsfradrag (Minstefradrag)	LL § 9 J	(2)	28 000
=	Skattepliktig inntekt			1 182 765

Inntektsskatt Kristian Sand 2016

	Kommunal- og kirkeskatt + trygdeavgift	$(24,9\%+0,7\%+3\%) = 28,6\%$	(3)	325 687
+	Bunnskatt (9,08%)		(4)	105 942
+	Toppskatt		(5)	94 451
=	Sum inntektsskatt			526 080
+	Arbeidsmarkedsbidrag			92 400
-	«Grønn sjekk»		(6)	0
=	Ilignet inntektsskatt 2016			618 480

Eiendomsskatt (7) Kristian Sand 2016

	Eiendomsverdiskatt (betales til staten)		
	Trinn 1 (>3 040 000) (1%)	$(3\,040\,000 * 0,01)$	30 400
+	Trinn 2 (3 040 000<) (3%)	$((3\,150\,000 - 3\,040\,000) * 0,03)$	3 300
=	Eiendomsverdiskatt		33 700
	Eiendomsskatt (Grundskyld) (betales til kommunen)		
+	Eiendomsskatt (<i>grundskyld</i>) (2,15%)	$(1\,260\,200 * 0,0215)$	27 094
=	Samlet Boligbeskatning		60 794

Sum skatt Kristian Sand 2016

	Inntektsskatt	618 480
+	Skatt av fast eiendom	60 794
=	Total skatt 2016	679 274

Kristian Sand skal betale kr 679 274 i dansk skatt i 2016.

5.2 Ulikheter i skattene?

Ovenfor har vi sett på skatteberegningene for ulike personer i de tre skandinaviske landene.

Vi skal nå se litt nærmere på forskjellene som har oppstått. For å finne ulikhetene i skattenivået, har vi beregnet den effektive skatten målt i forhold til de reelle inntektene.

Navn	Reell inntekt (Lønn + renteinntekt – renteutgift)	Personskatt i kr			Effektiv skatt i %		
		Norge	Sverige	Danmark	Norge	Sverige	Danmark
Ola	415 425	109 069	113 874	172 880	26,25%	27,41%	41,62%
Astrid	315 425	75 627	79 473	130 416	23,98%	25,20%	41,35%
Unni	73 000	0	7 831	16 901	0%	10,73%	23,15%
Per	232 500	17 651	57 177	70 077	7,59%	24,59%	30,14%
Kristian	1 394 000	472 702	522 653	679 274	33,91%	37,49%	48,73%

Når man ser på den effektive skatteprosenten for Ola og Astrid, ser man at de har en relativt lik skatt i Norge og Sverige. I beregningene kunne man se stor forskjell på minstefradrag, hvor Norge hadde klart større minstefradrag enn Sverige. Denne forskjellen blir utjevnet ved at man i Sverige har jobbskattefradrag, som trekkes av inntektsskatten. Likevel blir det en liten forskjell, ettersom man har en fast grense for eiendomsskatt i Sverige, som er med på å øke skattenivået. Danmark skiller seg derimot ut med en større skatteprosent enn de andre landene. En av grunnene for høyere skatt i Danmark skyldes arbeidsmarkedsbidraget, hvor det for eksempel utgjorde en ekstra skatt for Ola på kr 36 000, i tillegg til et vesentlig lavere minstefradrag. En annen grunn for at skatten til Ola og Astrid er omtrent 15 prosent høyere i Danmark, er at de skal betale klart mer i eiendomsskatt, enn i Sverige samtidig som de ikke skal betale formuesskatt i Norge. I motsetning til beregningen av formuesskatt i Norge gis det ikke fradrag for gjeld i beregningen av eiendomsskatt i Danmark.

Skatten Unni skal betale, varierer stort mellom de tre landene. I Norge skal hun ikke betale skatt som følge av det norske særfradraget i forbindelse med boligsparing for ungdom. Dersom hun ikke hadde benyttet seg av fradraget ved boligsparing, ville hun oppnådd en effektiv skatteprosent på 6,97 prosent. Det ville da vært en mindre forskjell mellom skatten i Norge og Sverige, men den hadde fremdeles vært noe lavere i Norge. Forskjellen kommer av at hun kun skal betale trygdeavgift i Norge, ettersom personfradraget er høyere enn alminnelig inntekt. I Sverige har hun fremdeles skattepliktig inntekt da hun ikke får personfradrag slik som i Norge. I Danmark må hun betale vesentlig mye mer i skatt enn i de andre landene. Det kommer av at hun må betale arbeidsmarkedsbidrag, i tillegg til ekstra skatt ved bunnskatt.

Per som kun har pensjonistinntekt får et særskilt skattefradrag for pensjonister, som fører til en kraftig reduksjon i skatten i Norge. Ettersom man ikke har et slikt fradrag i Sverige og Danmark, blir skatten høyere i disse landene. Selv om Per ikke har egen bolig å skatte av, får han omtrent en lik skatteprosent som for eksempel Astrid i Sverige. Dette kommer av at han ikke får jobbskattefradrag av pensjonsinntekten. I Danmark får han ikke *arbeidsfradrag* (minstefradrag) ettersom han ikke har arbeidsinntekt, allikevel blir skatten noe lavere for ham (sammenlignet med Ola og Astrid), da han også slipper å betale arbeidsmarkedsbidrag.

Kristian som har høy inntekt får høyere skatteprosent, da han skal betale toppskatt/trinnskatt. Selv om toppskatten blir mye høyere i Sverige enn Norge, samt at han får mindre i jobbskatteavdrag, er skatten kun 3,58 prosent høyere i Sverige. Grunnen til det er at fordel firmabil, samt leieinntektene gir mindre skattegrunnlag i Sverige.

Formuesskatten bidrar til å utjevne skatteforskjellen i Norge og Sverige da Kristian skal betale kr 18 407 mer i formueskatt i Norge, enn eiendomsskatt i Sverige.

I Danmark blir skatteprosenten for Kristian markant høyere enn i Norge og Sverige. Det kommer av at han skal betale arbeidsmarkedsbidrag av hele personinntekten, samtidig er arbeidsfradraget sterkt begrenset i forhold til arbeidsmarkedsbidraget. I tillegg til at inntektsskatten er omtrent kr 80 000 høyere i Danmark enn i Norge, er også eiendomsskatten vesentlig høyere i Danmark, enn formuesskatten i Norge (57,53% høyere) og eiendomsskatten i Sverige (87,80% høyere).

6. Konklusjon

Oppgavens problemstilling var å undersøke om skattenivået i svensk og dansk personbeskatning er høyere enn i Norge. Vi har nå redegjort for gjeldende skatteregler i de skandinaviske landene, og sammenlignet hvordan forskjellige skattytere blir skattlagt i de tre landene med konkrete casestudier. På bakgrunn av disse studiene er det vanskelig å trekke en entydig konklusjon, da utslagene blir forskjellige avhengig av skattyterens inntektsnivå og formuesstilling.

Vi mener likevel at vi kan konkludere med at personbeskatningen i Danmark har høyere skattenivå enn både Norge og Sverige. I Sverige, som i de seneste årene har hatt ett lavere skattetrykk enn Norge, viste det seg at personbeskatningen likevel ligger på et litt høyere nivå enn i Norge. Dette betyr da at Norge har det laveste skattenivået i Skandinavia når det når det gjelder personbeskatning.

Vi oppdaget også at selv om Sverige og Danmark har avskaffet formueskatten, er det fremdeles boligskatt alle steder. Norge skiller seg imidlertid ut på dette området, da man her kun skal betale boligskatt i enkelte kommuner. I Danmark kan vi også konkludere med at boligskatten er klart høyest, og at den også er høyere enn den totale formueskatten i Norge.

6.1 Mulige feilkilder i oppgaven

I oppgaven har vi benyttet oss av tre ulike lovverk, på tre forskjellige språk. Det kan dermed forekomme svakheter ved vår tolkning av de ulike lovverkene, som følge av mistolkning av både språk og enkelte regler. På den måten kan det være teoretiske beskrivelser av lover som ikke stemmer med lovenes egentlige formål, slik at vår beskrivelse av gjeldende lover ikke blir korrekte.

Litteraturliste

- Anpartsbasen. (u.å.). *Realisationsprincip/Lagerprincip*. Hentet 26 februar 2016 fra <http://anpartsbasen.dk/investor-a-z/skat/realisationsprincip-lagerprincip/>
- Boligsiden. (2016, 15. april). *Bringetoften 53*. Hentet 27. april fra <http://www.boligsiden.dk/salg/941910016>
- Boligsiden. (2016, 1. april). *Æblehaven 1*. Hentet 27. april fra <http://www.boligsiden.dk/salg/809205566>
- Carlgren, F. (2016, 4. januar). *Kommunalskatter*. Hentet 25. januar 2016 fra <http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Skatter/Skatt-pa-arbete/Kommunalskatter/>
- Carlgren, F. (2016, 27. april). *Marginalskatt i Sverige och internationelt*. Hentet 1. mai 2016 fra <http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Skatter/Skatt-pa-arbete/Marginalskatt/>
- Dagbladet. (2014, 25. mai). *Sverige har kuttet seg under Norge på skatt*. Hentet 1. februar 2016 fra <http://www.dagbladet.no/2014/05/25/nyheter/okonomi/hegnarno/sverige/reinfeldt/33492753/>
- Fallan, L. (2015). *Innføring i skatterett 2015-2016* (33. utg.). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS.
- Finansdepartementet. (2015, 1. oktober). *Beräkningskonventioner 2016*. Hentet fra <http://www.regeringen.se/contentassets/3b505bff23e34477a5a3077c3f755a26/berakningskonventioner-2016.pdf>
- Holmström, C. (2015, 22. september). *Sverige får världens högsta marginalskatt*. Hentet 1. mars 2016 fra <http://www.ekonomifakta.se/Artiklar/2015/september/sverige-far-varldens-hogsta-marginalskatt/>
- Kielgast, N. (2015, 12. oktober). *Tre gange så høj ejendomsskat ved store byer end i provinsen*. Hentet 20. april 2016 fra <http://www.dr.dk/nyheder/indland/tre-gange-saa-hoej-ejendomsskat-ved-store-byer-end-i-provinsen>
- Lagen.nu (2016, 1. mars). *Fastighetstaxeringslagen (1979:1152)*. Hentet 2. mai fra <https://lagen.nu/1979:1152>

- Lagen.nu (2016, 16. februar). *Inkomstskattelag (1999:1229)*. Hentet 20. februar fra <https://lagen.nu/1999:1229>
- Lovdata (1999). *Forskrift fastsatt av Skattedirektoratet til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14*. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1999-11-22-1160>
- Lovdata (2015). *Forskrift om taksering av formues-, inntekts- og fradragposter til bruk ved likningen for inntektsåret 2015*. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2015-11-06-1283>
- Lovdata (1999). *Forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14*. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1999-11-19-1158>
- Lovdata (1997). *Lov om folketrygd (folketrygdloven)*. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1997-02-28-19>
- Lovdata (1999). *Lov om skatt av formue og inntekt (Skatteloven) av 26. mars 1999 nr. 14*. Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-03-26-14>
- Lovdata (2015, 17. desember). *Stortingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2016*. Hentet 1. mai 2016 fra <https://lovdata.no/dokument/STV/forskrift/2015-12-14-1566>
- Lovdata (2015, 17. desember). *Stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2016 (Stortingets skattevedtak)*. Hentet 1. mai 2016 fra <https://lovdata.no/dokument/STV/forskrift/2015-12-14-1564>
- Nanneson, F. (2015, 21. desember). *Skatteuntåker per skatt*. Hentet 25. januar 2016 fra <http://www.ekonomifakta.se/Fakta/Skatter/Skattetryck/Skatteintakter-per-skatt/>
- Norden. (u.å.). *Skatt i Danmark*. Hentet 25 januar 2016 fra <http://www.norden.org/no/norden-for-deg/skatt-i-norden/skatt-i-danmark/skatt-i-danmark>
- Rammen, K. (2016, 25. mars). *Skatt for enkeltpersonforetak*. Hentet 10. mai 2016 fra <https://finanssans.no/assets/images/skatt-for-enkeltpersonforetak.jpg>

Regjeringen. (2015, 1. oktober). *Beräkningskonventioner 2016*. Hentet 2. mai fra
<http://www.regeringen.se/contentassets/3b505bff23e34477a5a3077c3f755a26/berakningskonventioner-2016.pdf>

Retsinformation. (2009, 13. juni). *Arbejdsmarkedsbidragsloven*. Hentet 25. april 2016 fra
<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=125354>

Retsinformation. (2015, 8. oktober). *Personskatteloven*. Hentet 1. mars 2016 fra
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=173514>

SKAT. (u.å.). *Arbejdsmarkedsbidrag (AM-bidrag)*. Hentet 1 mars 2016 fra
<http://skat.dk/SKAT.aspx?old=69650&vld=0>

SKAT. (u.å.). *Ejendomsvurdering. (Bringetoften 53)*. Hentet 27. april 2016 fra
<http://www.vurdering.skat.dk/borger/ejendomsvurdering/Vis.do?&KMNR=190&sideNavn=vliste&EJDNR=5057&POSTNR=&VEJKODE=0090&VEJNAVN=BRINGETOFTEN>

SKAT. (u.å.). *Ejendomsvurdering. (Æblehaven 1)*. Hentet 27. april 2016 fra
<http://www.vurdering.skat.dk/borger/ejendomsvurdering/Vis.do?&KMNR=190&sideNavn=vliste&EJDNR=6088&POSTNR=&VEJKODE=0752&VEJNAVN=%25C6BLEHAVEN>

SKAT. (2016, 29. januar). *C.A.1.1 Indkomstbegrepet*. Hentet 1 mars 2016 fra
<http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2061665>

SKAT. (u.å.). *Fakta om SKAT*. Hentet 25 januar 2016 fra
<http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2178507>

SKAT. (u.å.). *Satser*. Hentet 1 mars 2016 fra
<http://skat.dk/SKAT.aspx?old=2035568&vld=0>

SKAT. (u.å.). *SKATs historie*. Hentet 25 januar 2016 fra
<http://www.skat.dk/SKAT.aspx?old=2178508>

Skatteministeriet. (u.å.). *Ejendomsværdiskat og ejendomsskat (grundskyld)*. Hentet 25. april 2016 fra <http://www.skm.dk/aktuelt/temaer/boligskat-og-de-offentlige-ejendomsvurderinger/ejendomsvaerdiskat-og-ejendomsskat-grundskyld>

- Skatteministeriet. (2015, 9. november). *Kommuneskatter – gennemsnitsprocenter 2007-2016*. Hentet 1 mars 2016 fra <http://www.skm.dk/skattetal/satser/kommunalbeskatning/kommuneskatter-gennemsnitsprocenter-2007-2016>
- Skatteministeriet. (2015, 14. desember). *Skattetrykket i Danmark – 2010-2016*. Hentet 25 januar 2016 fra <http://www.skm.dk/skattetal/statistik/generel-skattestatistik/skattetrykket-i-danmark-2010-2016>
- Skatteministeriet. (2015, 14. desember). *Skattestrukturen 1983-2016*. Hentet 25 januar 2016 fra <http://www.skm.dk/skattetal/statistik/generel-skattestatistik/skattestrukturen-1983-2016>
- Skatteverket. (u.å.). *Bilförmånsberäkning*. Hentet 23. april 2016 fra <http://www.skatteverket.se/privat/skatter/biltrafik/bilformansberakning>
- Skatteverket. (u.å.). *Fastighetsavgift för bostäder*. Hentet 2. mai fra <http://www.skatteverket.se/privat/fastigheterbostad/fastighetsavgiftfastighetsskatt/fastighetsavgiftforbostader>
- Skatteverket (2014, 9. juli). *Förmånsbeskatning av elektronisk utrustning eller abonnemang mot fast avgift*. Hentet 27. april fra <http://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/323416.html?date=2014-07-09>
- Skatteverket. (2015, 28. september). *Kommunal fastighetsavgift kalenderåren 2008-2016*. Hentet 3. mai fra https://www.skatteverket.se/download/18.5a85666214dbad743ff17283/1443419155035/Kommunal+fastighetsavgift+kalender%C3%A5ren+2008-2016_Version+1.0_2015-09-28.pdf
- Skatteverket. (u.å.). *Kyrkoavgift och begravningsavgift*. Hentet 2. mai 2016 fra http://www.skatteverket.se/privat/skatter/arbeteinkomst/skattetabeller/kyrkoavgift_ochbegravningsavgift
- Smarte Penger. (2016, 19. januar). *Alminnelig inntekt*. Hentet 25. januar 2016 fra <http://www.smartepenger.no/skatt/103-skatt/603-alminnelig-inntekt>

Statistiska centralbyrån (SCB). (2015, 17. desember). *Skattesatser 2016 i kommuner, län och hela riket*. Hentet 25. januar 2016 fra http://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Offentlig-ekonomi/Finanser-for-den-kommunala-sektorn/Kommunalskatterna/11849/11856/67873/

Svenska kyrkan. (2016, 29. april). *Kyrkoavgift och begravningsavgift*. Hentet 2. mai 2016 fra <https://www.svenskakyrkan.se/655252>

Tax. (u.å.). *Beskæftigelsesfradrag*. Hentet 1. mars 2016 fra <http://tax.dk/pjecer/beskaeftigelsesfradrag.htm>

Tax. (u.å.). *Formueskat*. Hentet 25. april 2016 fra <http://www.tax.dk/pjecer/formueskat.htm>

Vedlegg 1

Norge

Oversikt over utregninger gjort i kapittel 5.1.

- (1) Renteinntekten til ekteparet Olsen har i 2016 vært på $(450\ 000 \cdot 0,013) = 5\ 850$ kr. Ettersom dette fordeles mellom ektefellene skal $(5\ 850/2) = 2\ 925$ kr føres som inntekt på hver av ektefellene. **Denne beregningen er lik for alle tre landene.**
- (2) Minstefradrag av arbeidsinntekt gis etter sktl. § 6-31 første ledd bokstav a. Fradraget settes til 43 % av arbeidsinntekten jf. sktl. § 6-32 første ledd bokstav a, begrenset innenfor rammesatsene definert i SKV-16 § 6-1 som oppgir kr 31 800 som nedre grense og kr 91 450 som øvre grense.

Lønn som er lavere enn $(31\ 800/0,43) = 73\ 953$ kr beregnes til nedre grense.

Lønn som overstiger $(91\ 450/0,43) = 212\ 674$ kr begrenses til øvre grense.

Ola (kr 450 000), Astrid (kr 354 392) og Kristian (kr 1 048 200) overstiger grensen på kr 212 674 og minstefradraget deres begrenses dermed til kr 91 450.

Unni (kr 73 000) har en inntekt lavere enn inntektsgrensen for nedre grense og skal dermed ha kr 31 800 i minstefradrag.

- (3) Personfradrag for skatteklasser 1 er i SKV-16 § 6-3 satt til 51 750 kr, jf. sktl. § 15-4. Skatteklasser 1 blir gjeldende for alle de norske casesubjektene.

Vi velger å plassere Ola og Astrid i skatteklasser 1 fremfor skatteklasser 2, jf. sktl. § 15-4. Dette gjør vi da en felles beregning i skatteklasser 2 vil medføre at den felles inntekten passerer trinn 3 i beregningen av trinnskatt, med det resultat at de vil få en samlet høyere skatt på kr 32 560 (beregnet i Excel).

- (4) Beregningen av trinnskatt har i alt 4 trinn som beregnes av personinntekt jf. sktl. kapittel 12. Innslagspunktene er definert i SKV-16 § 3-1.

Ola Olsen:

	Trinn 1 (0,44%)	$(224\,900 - 159\,800) * 0,0044$	286
+	Trinn 2 (1,7%)	$(450\,000 - 224\,900) * 0,017$	3 827
+	Trinn 3 (10,7%)	Inntekt mellom 565 400 og 909 500	0
=	Trinn 4 (13,7%)	Inntekt over 909 500	0
=	Sum trinnskatt		4 113

Astrid Olsen:

	Trinn 1 (0,44%)	$(224\,900 - 159\,800) * 0,0044$	286
+	Trinn 2 (1,7%)	$(350\,000 - 224\,900) * 0,017$	2 127
+	Trinn 3 (10,7%)	Inntekt mellom 565 400 og 909 500	0
=	Trinn 4 (13,7%)	Inntekt over 909 500	0
=	Sum trinnskatt		2 413

Per Person:

	Trinn 1 (0,44%)	$(224\,900 - 159\,800) * 0,0044$	286
+	Trinn 2 (1,7%)	$(230\,000 - 224\,900) * 0,017$	86
+	Trinn 3 (10,7%)	Inntekt mellom 565 400 og 909 500	0
=	Trinn 4 (13,7%)	Inntekt over 909 500	0
=	Sum trinnskatt		372

Kristian Sand:

	Trinn 1 (0,44%)	$(224\,900 - 159\,800) * 0,0044$	286
+	Trinn 2 (1,7%)	$(565\,400 - 224\,900) * 0,017$	5 789
+	Trinn 3 (10,7%)	$(909\,500 - 565\,400) * 0,107$	36 819
+	Trinn 4 (13,7%)	$(1\,089\,320 - 909\,500) * 0,137$	24 635
=	Sum trinnskatt		67 529

- (5) Alle personlige skattytere skal betale formueskatt av formue som overstiger kr 1 400 000 jf. SKV-16 §§ 2-1 og 2-3. Ektepar får hvert sitt fribeløp, slik at felles formue må overstige kr 2 800 000 før formuesskatt inntreer. Det kan ikke gis høyere fradrag enn beregningsgrunnlag.

- (6) Fordel ved bruk av arbeidsgiverfinansiert mobiltelefon skal beregnes etter fastsatte satser, jf. sktl. § 5-12 femte ledd. Fordelen er i FSFIN § 5-12-21 fastsatt til kr 4 392, samtidig gis det ikke fradrag for egenandeler. Astrid forventer tilgang til telefonen hele året og kr 4 392 skal dermed settes til inntekt.
- (7) Normalt skal det betales 8,2% i trygdeavgift av lønnsinntekt, jf. ftrl. § 23-3 annet ledd. For Unni innebærer dette $(70\ 000 * 0,082) = 5\ 740$ kr. Imidlertid så finner man et unntak i paragrafens fjerde ledd. Her kommer det frem at avgiften ikke skal utgjøre mer enn 25% av den del av inntekten som overstiger kr 49 650. I Unnis tilfelle utgjør dette $((70\ 000 - 49\ 650) * 0,25) = 5\ 088$ kr.
Vi legger dermed fjerde ledd til grunn i vurderingen av trygdeavgift og Unni skal dermed betale kr 5 088 i trygdeavgift.
- (8) Boligsparing for unge (BSU) gir rett på et norsk særfradrag etter sktl. § 16-10. Etter andre ledd har Unni krav på et skattefradrag pålydende 20% av innbetalt skattebeløp. Ettersom Unni har innbetalt hele det maksimale beløpet gitt i tredje ledd utgjør dette $(25\ 000 * 0,20) = 5\ 000$ kr.
- (9) I følge skattebetalingsforskriften § 10-4-1 første ledd skal ikke skatte- og avgiftskrav, inkludert eventuelle renter, som alene utgjør under kr 100 betales. Siden Unni har et skattekrav på kr 88 etter BSU-fradraget frafaller betalingsplikten. Unni slipper altså å betale skatt i 2016.
- (10) Det gis minstefradrag av pensjonsinntekt, jf. sktl. § 6-31 første ledd bokstav b. Fradraget settes til 29 % av pensjonsinntekten jf. sktl. § 6-32 første ledd bokstav b, begrenset innenfor rammesatsene definert i SKV-16 § 6-1. Lønn som overstiger $(73\ 600 / 0,29) = 253\ 793$ kr begrenses til øvre grense.
Per forventer en lønnsinntekt på kr 230 000, denne lønnsinntekten er lavere enn kr 253 793 og minstefradraget til Per beregnes dermed til: $(230\ 000 * 0,29) = 66\ 700$ kr.
- (11) SKV-16 § 6 nevner at lønnsinntekt omtalt i ftrl. § 23-3 annet ledd nr. 1 beregnes med trygdeavgift på 5,1%. Grunnlaget for trygdeavgiften skal være personinntekten jf. sktl. § 12-1. Dette betyr at Per skal betale $(230\ 000 * 0,051) = 11\ 730$ kr i trygdeavgift.
- (12) Sktl. § 16-1 gir rett på et særfradrag i pensjonsinntekt etter beløpsgrenser fastsatt i SKV-15 § 6-5, med eventuell reduksjon etter andre og tredje ledd. Dette betyr at Per i

utgangspunktet har rett på kr 29 880 i fradrag. Inntekten hans ligger imidlertid i mellom trinn 1 og trinn 2, og skal derfor reduseres med 15,3% av det beløpet som overstiger innslagspunktet for trinn 1. Reduksjonen i fradraget blir da $((230\ 000 - 184\ 800) * 0,153) = 6\ 916$ kr, slik at fradraget settes lik $(29\ 880 - 6\ 916) = 22\ 964$ kr.

- (13) Kristian kjører el-bil som firmabil. Ved beregningen av firmabilbeskatningen skal det derfor bare tas utgangspunkt i 50% av bilens listepris som ny, jf. FSFIN § 5-13-5.

Bilen Kristian disponerer er bare ett år gammel og skal dermed ha en ny listepris lik 50% av nybilprisen, som blir $(800\ 000 * 0,5) = 400\ 000$ kr.

Fordel av firmabil beregnes etter sktl. § 5-13 første ledd med 30% av listeprisen, inntil en grense på kr 293 000. Av overskytende beløp skal det beregnes 20%.

Den skattepliktige fordelen blir da: $((293\ 200 * 0,3) + ((400\ 000 - 293\ 200) * 0,2)) = 109\ 320$ kr.

Vedlegg 2

Sverige

I de påfølgende utregningene legger vi til grunn de gjennomsnittlige skattesatsene i Sverige. Det er også gjort en forutsetning om at alle casepersonene er medlem av kirken.

- (1) Grunnfradraget i Sverige beregnes etter IL kap. 63 § 3. Bestemmelsen for personer som har fylt 65 år finner man i IL kap. 63 § 3a.

Ola Olsen: Ola har hatt en bruttoinntekt på $(450\,000/44\,300) = 10,16$ PBB. Dette betyr at grunnfradraget beregnes til 0,293 PBB som da blir $(44\,300 * 0,293) \approx 13\,000$.

Astrid Olsen: Astrid har hatt en bruttoinntekt på $(350\,000/44\,300) = 7,90$ PBB. Dette betyr at grunnfradraget beregnes til 0,293 PBB som da blir $(44\,300 * 0,293) \approx 13\,000$.

Unni Olsen: Unni har hatt en bruttoinntekt på $(70\,000/44\,300) = 1,58$ PBB. Vi gjør dermed følgende beregning av grunnfradraget: $((0,225 * 44\,300) + (0,2 * 70\,000)) \approx 24\,000$.

Per Person: Per har hatt en bruttoinntekt på $(230\,000/44\,300) = 5,19$ PBB. Følgende formel (hentet fra: *Beräkningskonventioner-2016*, s. 70) benyttes da for å beregne det forhøyede grunnfradraget som Per har rett på: $(1,888 \text{ PBB} - 0,1 \text{ BI})$.

Dette gir da Per et fradrag på $((1,888 * 44\,300) - (0,1 * 230\,000)) \approx 60\,700$ kr.

Kristian Sand: Kristian har hatt en bruttoinntekt på $(1\,048\,200/44\,300) = 23,66$ PBB. Grunnfradraget beregnes da til 0,293 PBB som da blir $(44\,300 * 0,293) \approx 13\,000$ kr.

- (2) Toppskatt skal beregnes i tråd med IL kap. 65 § 5. Dette innebærer da at det skal skattes 20% av skattepliktig inntekt over kr 430 200 og ytterligere 5% av all inntekt over kr 625 800.

Astrid Olsen (337 000), Unni Olsen (46 000) og Per Person (169 300) har da for lavt beregningsgrunnlag og slipper toppskatt.

Ola Olsen: Ola skal betale: $((437\,000 - 430\,200) * 0,2) = 1\,360$ kr i toppskatt til staten.

Kristian Sand: Kristian skal betale:

$$((1\,035\,200 - 430\,200) * 0,2 - (1\,035\,200 - 625\,800) * 0,05) = 141\,470 \text{ kr.}$$

- (3) Alle som har hatt lønnsinntekt fra arbeid og har rett på jobbskattefradraget, jf. IL kap. 67 § 5. Fradraget skal beregnes etter § 7.

Per Person: Mottar ikke dette fradraget da han ikke har hatt arbeidsinntekt.

Ola Olsen: Ola har hatt en inntekt på 10,51 PBB. Vi legger da følgende formel til grunn i beregningen: $(2,155 \text{ PBB} - GA) * KI$. Jobbskattefradraget til Ola blir da:
 $((2,155 * 44\,300) - 13\,000) * 0,321 = 26\,471 \text{ kr.}$

Astrid Olsen: Astrid har hatt en inntekt på 7,90 PBB. Vi legger da følgende formel til grunn i beregningen: $((1,584 \text{ PBB} + 0,111 * (AI - 2,94 \text{ PBB}) - GA) * KI)$.
Jobbskattefradraget til Astrid blir da: $((1,584 * 44\,300 + 0,111 * (350\,000 - 2,94 * 44\,300) - 13\,000) * 0,321) = 26\,182 \text{ kr.}$

Unni Olsen: Unni har hatt en inntekt på 1,58 PBB. Vi legger da følgende formel til grunn i beregningen: $((0,91 \text{ PBB} + 0,332 * (AI - 0,91 \text{ PBB}) - GA) * KI)$.
Jobbskattefradraget til Astrid blir da: $((0,91 * 44\,300 + 0,332 * (70\,000 - 0,91 * 44\,300) - 24\,000) * 0,321) = 8\,400 \text{ kr.}$

Kristian Sand: Kristian har hatt en inntekt på 23,66 PBB. Vi legger da følgende formel til grunn i beregningen: $(2,155 \text{ PBB} - GA) * KI - 0,03 * (AI - 13,54 \text{ PBB})$.
Fradraget til Kristian blir da: $((2,155 * 44\,300 - 13\,000) * 0,321 - 0,03 * (1\,048\,200 - 13,54 * 44\,300)) = 13\,020 \text{ kr.}$

- (4) Netto kapitalunderskudd gir som nevnt ovenfor rett på et fradrag i skatten, jf. IL kap. 67 § 10.

Ola og Astrid Olsen: Begge har rett på $(34\,575 * 0,3) = 10\,372 \text{ kr}$ i fradrag for underskuddet.

- (5) Boligskatt i Sverige begrenses til kr 7 412 i 2016 (Se: Kap. 4.2.3 – Formueskatt). Denne satsen fordeles likt (3 706 hver) mellom **Ola** og **Astrid Olsen** da de har felles økonomi. **Kristian Sand** må betale hele beløpet på kr 7 412.

- (6) Jobbtelefon er å betrakte som en vare mottatt av arbeidsgiver, jf. IL kap. 11 § 8. Paragrafen lister også opp tre kriterier som alle skal være oppfylt for at fordelingen skal være skattefri. 1) Varen er av vesentlig betydning for at den skattepliktige skal kunne

utføre sine arbeidsoppgaver. 2) Fordelen skal være av lav økonomisk betydning for den ansatte. 3) Det skal være vanskelig å skille mellom bruk privat og jobb. (Eks. telefon med fast abonnement).

Ettersom Astrid er avhengig av telefonen, da hun må være tilgjengelig også etter vanlig arbeidstid anses det første kriteriet som oppfylt. Videre forutsetter vi at telefonen ikke kostet mer enn kr 3 500 med et fast abonnement (med fri bruk av ringeminutter og SMS), dermed anses også de to andre kriteriene som oppfylt. Jobbtelefonen til Astrid er dermed skattefri.

- (7) Positiv nettokapital medfører 30% skatt jf. IL kap. 65 § 7. **Unni Olsen** skal betale $(3\ 000 * 0,3) = 900$ kr. **Per Person** skal betale $(2\ 500 * 0,3) = 750$ kr. **Kristian Sand** skal betale $(139\ 200 * 0,3) = 41\ 760$ kr.
- (8) For å beregne fordelene fra firmabil har vi valgt å benytte oss av kalkulatoren på Skatteverkets (u.å.) nettsider. Vi har lagt til grunn en Tesla 90kWh (modellkode: 15TE010) som beregningsgrunnlag. Denne bilen har en noe høyere kostpris i Sverige grunnet andre avgiftsregler rundt el-biler. Kalkulatoren beregner en årlig fordel på kr 68 200.
- (9) Leieinntekter er definert i IL kap. 42 § 30. Her står det at det skal gis et fradrag i leieinntektene på kr 40 000, og et fradrag etter § 31. IL kap. 42 § 31 gir rett på et fradrag lik 20% av leieinntekten, der disse altså kommer i tillegg til nevnte kr 40 000. Dette medfører at leieinntektene til Kristian skal settes lik:

$$(174\ 000 - (174\ 000 * 0,2) - 40\ 000) = 99\ 200 \text{ kr.}$$

Vedlegg 3

Danmark

I de påfølgende utregningene legger vi til grunn de gjennomsnittlige skattesatsene i Danmark. Det er også gjort en forutsetning om at alle casepersonene er medlem av kirken. Vi benytter oss også av reelle boliger i eiendomsskatte vurderingen i Danmark.

(1) I Danmark skattlegges man av lønnsinntekt ekskludert arbeidsmarkedsbidrag.

Ola Olsen: Bidraget på $(450\,000 * 0,08) = 36\,000$ skal trekkes fra Olas lønnsinntekt.

Astrid Olsen: Bidraget på $(352\,700 * 0,08) = 28\,216$ skal trekkes fra lønnsinntekten.

Unni Olsen: Bidraget på $(70\,000 * 0,08) = 5\,600$ skal trekkes fra Unnis lønnsinntekt.

Per Person: Kr 0, da bidraget kun betales av lønnsmottagere.

Kristian Sand: Bidraget på $(1\,155\,000 * 0,08) = 92\,400$ skal trekkes fra lønnsinntekten.

(2) Arbeidsfradraget beregnes med 8,3 % av lønnsinntekt inkludert arbeidsmarkedsbidrag, og gir et maksimalt fradrag på kr 28 000.

Ola Olsen: $(450\,000 * 0,083) = 37\,350$. Arbeidsfradraget begrenses til kr 28 000.

Astrid Olsen: $(352\,700 * 0,083) = 29\,274$. Arbeidsfradraget begrenses til kr 28 000.

Unni Olsen: Fradraget til Unni blir: $(70\,000 * 0,083) = 5\,810$ kr.

Per Person: Kr 0, da fradraget kun gis til lønnsmottagere.

Kristian Sand: $(1\,155\,000 * 0,083) = 95\,865$. Arbeidsfradraget begrenses til kr 28 000.

(3) Kommunal inntektsskatt, kirkeskatt og trygdeavgift beregnes ut fra skattepliktig inntekt fratrukket personfradrag (2016: kr 44 000 og kr 33 000 (under 18 år, jf. PSL § 10)). Ettersom kommunal inntektsskatt og kirkeskatt varierer mellom kommunene, har vi valgt å ta utgangspunkt i gjennomsnittlig skattesats i Danmark (2016: 28,6%).

Ola Olsen: $((351\,425 - 44\,000) * 0,286) = 87\,924$ kr.

Astrid Olsen: $((261\,909 - 44\,000) * 0,286) = 62\,322$ kr.

Unni Olsen: $((61\,590 - 33\,000) * 0,286) = 8\,177$ kr.

Per Person: $((232\ 500 - 44\ 000) * 0,286) = 53\ 911$ kr.

Kristian Sand: $((1\ 182\ 765 - 44\ 000) * 0,286) = 325\ 687$ kr.

- (4) Bunnskatt beregnes ut fra personinntekt og eventuell positiv kapitalinntekt fratrukket personfradrag, jf. PSL § 6.

Ola Olsen: må betale $((414\ 000 - 44\ 000) * 0,0908) = 33\ 596$ kr i bunnskatt.

Astrid Olsen: må betale $((414\ 000 - 44\ 000) * 0,0908) = 33\ 596$ kr i bunnskatt.

Unni Olsen: må betale $((64\ 400 + 3\ 000 - 33\ 000) * 0,0908) = 3\ 124$ kr i bunnskatt.

Per Person: må betale $((230\ 000 + 2\ 500 - 44\ 000) * 0,0908) = 17\ 116$ kr i bunnskatt

Kristian Sand: må betale $((1\ 062\ 600 - 44\ 000 + 148\ 165) * 0,0908) = 105\ 942$ kr i bunnskatt.

- (5) PSL § 11 gir en reduksjon i skatten på 5% av negativ kapitalinntekt. Ola og Astrid Olsen skal hver ha et fradrag på $(34\ 575 * 0,05) = 1\ 729$ kr for negativ kapitalinntekt.

- (6) Personinntekt lavere enn kr 379 900 har etter LBK nr. 944 § 1 rett på kr 950 i fradrag på skatten «grønn sjekk». Ved høyere lønnsinntekt skal fradraget reduseres med 7,5% av det overskytende beløpet. Fradraget bortfaller dersom reduksjonen er høyere enn kr 950.

Astrid Olsen (324 484), **Unni Olsen** (64 400) og **Per Person** (230 000) har alle lav nok inntekt til at de får fullt fradrag på kr 950.

Fradraget til Ola Olsen $((414\ 000 - 379\ 900) * 0,075) = 2\ 557$ kr i reduksjon) og Kristian Sand (høyere inntekt enn Ola medfører større reduksjon) bortfaller da de har for høye inntekter.

- (7) For å finne eiendomsverdien benytter vi et reelt eksempel, ettersom eiendomsverdier gis ved offentlig vurdering.

Ekteparet Olsen: Vi benytter Bringetoften 53, 3500 Værløse (Boligsiden, 2016) som har en offentlig vurdering på kr 2 500 000 i 2015. Eiendomsverdiskattetaket som er beregnet på grunnlag av 2001 oppjustert med 5 %, er 1 627 500 kr. I 2002 var

eiendomsverdien kr 1 700 000. Ekteparet Olsen skal dermed benytte eiendomsverdi på kr 1 627 500 for beregning av eiendomsverdiskatt. (Takster hentet fra *Ejendomsvurdering* (u.å.)).

Tomteverdien til huset er ifølge *Ejendomsvurdering* (u.å.) kr 832 700.

Kristian Sand: Vi benytter Æblehaven 1, 3500 Værløse (Boligsiden, 2016) som har en offentlig vurdering på kr 4 950 000 i 2015. Eiendomsverdiskattetaket som er beregnet på grunnlag av 2001 oppjustert med 5 %, er kr 3 150 000. I 2002 var eiendomsverdien kr 3 300 000. Kristian skal dermed benytte eiendomsverdi på kr 3 150 000 for beregning av eiendomsverdiskatt. (Takster hentet fra *Ejendomsvurdering* (u.å.)).

Tomteverdien til huset er ifølge *Ejendomsvurdering* (u.å.) kr 1 260 200.

- (8) Fordelen med bruk av arbeidsgiverfinansiert mobiltelefon er i LL § 16, ledd. 12 fastsatt til 2 700 kr.
- (9) Fordel av firmabil beregnes med 25 % av listepreisen, inntil en grense på kr 300 000. Av overskytende beløp beregnes fordelene med 20 % av listepreisen som overstiger beløpet, jf. LL § 16 fjerde ledd. Fordelen Kristian må skatte av blir da:

$$((800\,000 - 300\,000) * 0,2) + (300\,000 * 0,25) = 175\,000 \text{ kr.}$$

- (10) I Danmark får man et bunnfradrag på 1,33 % av boligens verdi, som trekkes fra årlige leieinntekter ved beregning av skattepliktig inntekt. Fradraget skal være minimum kr 24 000, jf. LL § 15.P.

Vi benytter Æblehaven 1, 3500 Værløse (Boligsiden, 2016) som har en offentlig vurdering på kr 4 950 000 (*Ejendomsvurdering* (u.å.)). Fradraget i leieinntektene blir dermed $(4\,950\,000 * 0,0133) = 65\,835$ kr. Kristian blir skattepliktig for $(174\,000 - 65\,835) = 108\,165$ kr av leieinntekten.